Bugünkü Sayımızda
Renkli resimlerle Şen Yazılar, Sinema, Çocuk SAYIFALARI

VAKIT

Pek Yakında
Aşk Arayan Adam
Müsabakalı, 50 kişiye hediyeli büyük maceralar Tefrikası

16 ıncı Yıl * Sayı : 5344 | Tahrir Telefonu: 24379 | Perşembe, 24 - Teşrinisani (11 inci ay) - 1932 | İdare Telefonu: 24370 | Sayısı 5 Kuruş

Kendini severlik Kendini beğenirlik

Bu iki ruh hâdisesinden, beş on gün evvel çıkan "Manevî anarşi,, adlı makalemizde bahsedebilirdik. Çünkü, bir memlekette manevî anarşinin en tipik alâmetlerinden bazıları da bu neviden egocentirik hâdiselerdir.

İnsanlar arasındaki içtimaî bağlar çözülmeğe, vatan ve millet mefhumları gölgeleşmeğe, bunun yerine bir takım şahsî ve hasis endişeler geçmeğe başladığı herhangi bir muhitte, herhangi bir devirde herkes kendi başının kaygısına düşer; kendini düşünür, kendini sever, dünyayı yalnız kendi şahsiyetinin dar ufkundan görmeğe alışır.

Onun içindir ki, bizde, on yıldanberi, her cihetten mütecanis ve her hususta müttahit bir inkılâpçı zümresinin teşekkül ve taazzuvuna imkân hasıl olamamıştır. Eğer, emsalsiz bir Energi, bir kaç yakın ve candan kolddaşile memleketin mukadderatına hâkim bulunmasaydı, şimdiye kadar Türk inkılâpcılarının her biri bir yana dağılmış olacaktı.

Bir büyük zafer sevinci insanları toplar, derler. Halbuki, bizde perişanlıklar, ayrılıklar, dargınlıklar, hemen İzmir zaferini müteakip başgösterdi. 1923, 1924 seneleri gazete koleksiyonlarına, Meclis zabıtlarına [illegible] umumiyenin bu iki sadık aynası, size, zafer şarkıları arasında teşekkül etmek üzere olan bir cemiyetin değil, ihtilâçlar içinde bozulup dağılan bir içtimaî heyetin manzarasını gösterir.

Bir takım elim, zor ve tehlikeli operasyonlardan sonra, bugün, şu 1932 yılında bütün hastalıklarımızın bertaraf olduğunu ve ortada artık hiç bir inhilâl alâmeti kalmadığını iddia edebilir miyiz?

Ne gezer! Daha bundan iki yıl evvelki Serbes fırka tecrübesi, bize, müthiş bir anarşinin bütün iltihaplarile alabildiğine hüküm sürmekte olduğunu açıkça ispat etmedi mi? Eğer, aramızda, Serbes fırkanın inhilâli ile ve onu takip eden bir kaç idarî tedbirle her şeyin normal seyrine girdiği zannını taşıyanlar varsa bunları tatlı uykularından uyandırmak, bu inkılâba kafasile ve candan bağlı olanların ilk vazifesidir.

Yakup Kadri

(Alt tarafı 2 nci sayıfada)

Limanda karaya oturan bir vapur

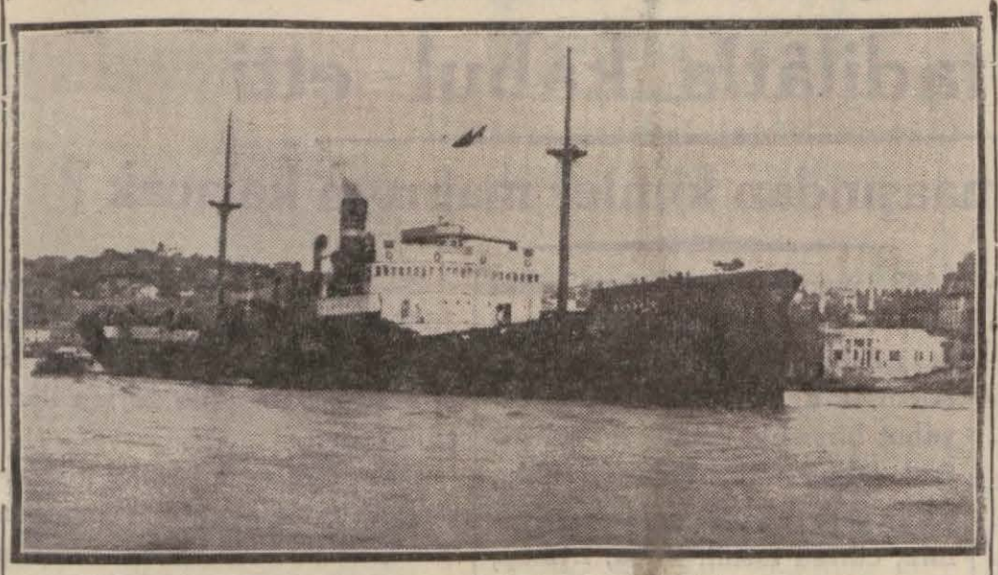

Dün sabah saat 6 da Ispanyol bandıralı Rospol vapuru Üsküdarda Şemsipaşa sahillerinde karaya oturmuştur. Vapur Karadenizden gaz yüklü olarak geliyordu. Boğazdan gelirken klavuz alması icap ederken klavuzu beklememiş ve geçip gitmek istemiştir. Vapurun kaptanı sahilin arızalarını bilmediğinden gemisini karaya oturtmuştur. Dün akşama kadar gemi kurtarılamamıştır.

Şehirde

45pazar kuruluyor, yeni pazarlar açılacak ..

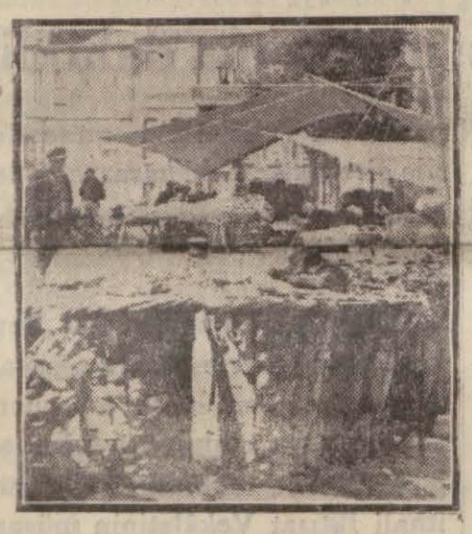

Şehrin sefil manzaralı pazarlarından.

Dahiliye vekâletinden pazarlar hakkında belediyeye yeni bir emir gelmiş, halkın ucuz gıda teminine vasıta olan pazarların, şehrin pazar olmıyan semtlerinde bir an evvel açılması, havalar yağışlı gitmiye başladığı için yiyeceklerin ıslanmaması için icap eden tedbirlerin alınması bildirilmiştir.

Geçen hafta şehrimize gelen Dahiliye vekili Şükrü Kaya bey pazarlar hakkında şifahî bazı emirler de vermiştir. Belediye iktısat müdürlüğü bu emirler üzerine faaliyetini arttırmış, pazarlar hakkında hazırlanan raporun bir an evvel şehir meclisinde müzakeresini belediye riyasetine bildirmiştir.

Yeniden Erenköy, Üsküdar, Buğaziçi gibi yerlerden semtlerinde pazar açılması için müracaatlar yapılmıştır. Bu hususta pazar açılması için şehir meclisinden müsaade istenecektir. Anadoluhisarında pazar açılması müsaadesi meclisten çıktığı için önümüzdeki haftadan itibaren pazarların kurulmasına başlanacaktır.

Elyevm İstanbulda 45 kadar pazar kurulmaktadır.

Cümhuriyetin vatandaşı bütün vatanın işlerini tek şahsın hayatî işleri kadar alâka ile görmeli, bu vatanın bütün işlerinin iyi bitmesini hevesle, endişe ile, heyecanla takip etmelidir. Herkes kendisini mesul ve hesaba maruz tutmalıdır.

İSMET PAŞA

Mektep Kitapları

Ucuz mu, pahalı mı?

Mektep kitaplarının hükûmetçe basılması muvafık mıdır, değil midir ?

Mektep kitaplarının basılması ve fiatlandırılması meselesi çocuk velileri kadar alâkadar daireleri ve tabileri de hararetle meşgul etmekte berdevamdır. Dün bu işlerle meşgul olan kitapçıların iki zümreye ayrılmış bulunduğundan ve bu iki zümrenin de biribirlerine zıt fikirler ve kanaatler taşıdığından bahsetmiştik. İki taraf da biribirlerinin bastıkları kitaplarda fiatları azaltılması lâzımgelenler bulunduğu iddiasında ısrar etmektedirler. Mukabil tarafın iddiasını tebessümle karşılıyan kitapçılık şirketi rükünlerinden birisi diyor ki:

— Bu iddialar gülünçtür. Eğer böyle kitabımız olsaydı, şimdiye kadar çoktan ihbar ederlerdi. Eğer varsa niçin haber vermiyorlar?!.

Dün Sühulet kütüphanesi sahibi Semih Lûtfi bey matbaamıza geldi. Ve kendisine ait çıkan sözlerde "binlerce kitap,, diye kaydedilen kelimelerin yüz binlerce nüsha olması lâzımgeldiğini söyledikten sonra şunları da ilâve etti:

— Piyasada fiatları indirilmesi lâzımgelen kitaplar olduğunda ısrar ediyorum. Bundan bir müddet evvel de ayni mevzu üzerinde Devlet matbaasına müracaat etmiştim. Bundan da bir netice çıkmadı. Hatta şu kadar söyliyeyim ki benim çıkardığım kitapların bir ikisinin de fiatları indirilebilir! Devlet matbaası bana iki yardımcı versin, bir hafta içinde

(Alt tarafı 2 nci sayıfada)

Türk — Fransız itilâfı

Şimendiferler

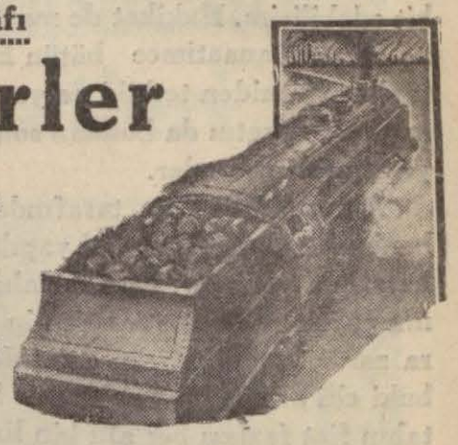

Bağdat hattı Türkiye ile Fransa arasında nasıl işletilecek ?

Bağdat şimendifer şirketi teşkili ; sermayesi Fransızların, idaresi Türk olan diğer bir şirket teşkili ...

Parisin büyük gazetelerinden Journal başmuharriri M. Senbriç Türkiye - Fransa itilâfına dair mühim bir makale yazmıştır. Bu makaleyi dercediyoruz:

Istihdaf edilen en mühim şey Türkiye ve Suriyenin menfaatine olarak şimendifer şebekesinin işletilmesidir.

Türkiye - Fransız itilâfnamesinin metni 27 Teşrinievvel 932de neşredilmiştir. Bunlardan birisi Türklerin ve Suriyelilerin mallarına aittir ki ancak tarafeyni alâkadar eder. Diğeri mevcut bazı müşkülâta rağmen Bağdat hattının işletilmesi ve iyi bir istikbal hazırlanmasıdır. Şüphesiz ki bunun işletilmesinden Türk ve Suriyeliler müstefit olacaklardır.

921 senesindenberi devam eden muvakkat servis bir anlaşmadan sonra sermayesi hisse ve tahvilât senedatına istinat ve teşekkül edecek bir Bağdat şimendüfer şirketine kalbedilecektir. Bu hususa ait teşebbüsün menşaini bulmak için 921 senesinden M. Franklen Buyon tarafından aktedilen mukavelenin onuncu maddesini elde tutmak iktiza eder. Bu maddede Bağdat hattının Pozantıda Tarsus geçidi ile Nüseybinin şimdiki son noktası arasındaki kısmının bir Fransız şirketine verilmesini Türkiye kabul etmişti. Fakat Pozanti ile Adana arasındaki kısım buna ithal edilmemişti.

Fransız şirketi Türk toprağındaki hattın tamamile Suriye arazisinde Alekstandri, Toprakkale ve bir de Halebe vasıl olan ve ancak ondört kilometre imtidat eden mesafeyi idare etmektedir.

Nusaybin ile Çobanbey arasında ve Türkiye-Suriye hududu üzerinde, dörtyüz kilometre devam eden hat Türkiye arazisindedir. Öyle anlaşılıyor ki Türkiye bizim için hiç istifadesi olmıyan muvakkat servisin değişmesini arzu etmiştir. Bize menfaat temin edecek ve iş görecek kısım Mersin-Adana arası idi ki bu parça Türkiye tarafından alınmıştır. Bunun için bu meselelerin dostane bir şekilde halli lâzımdı.

Itilâfnameyi Fransız sefiri M. Döchmbrön ihzar etmiştir. Buna nazaran hattın Suriye arazisinden geçen kısmı sırf bir Fransız şirketi tarafından işletilecektir. Türkiye arazisinden geçen kısım da sermayesi Fransız olmak üzere bir Türk şirketi tarafından idare edilecektir. Altı ay zarfında yalnız Adana - Fevzipaşa arasını kateden parçayı Türkler deruhte edeceklerdir. Çünkü Türkiye Fevzi paşa - Diyarıbekir hattını inşa etmekte olduğundan bu kısmın kendisinde kalması için ısrar etmiştir.

Meyzuubahs teşkilât bir sene zarfında ikmal edilerek yeni şirketler teessüs edecektir.

Türkiye - Suriye hududundaki şimendifer hattı

Dünya güzeli yarın geliyor

İzmir 23 (Hu. Mu.) — Dünya güzellik kraliçesi Keriman Halis Hanım yarın (bugün) İzmir vapuru ile İstanbula hareket edecektir.

Kendisi gazetecilere "İzmiri çok beğendim. Kabil olsa hiç ayrılmıyacağım. İzmir kızları arasında Belçikada dünya müsabasına giren güzellerden daha güzellerini gördüm,, demiştir.

Güzelimiz bugün İnhisarın tütün fabrikasını gezmiştir.

Soruyoruz : Bu Hâkim deli midir, akıllı mıdır?

Yakında başlıyacak olan tefrikamızda bir mektepli kızla maceralarını yazacağımız hâkimin deli mi akıllı mı olduğunu bilen 50 kişiye hediyeler vereceğiz. Doğru bulanların hepsinin isimlerini dercedeceğiz.

AŞK ARAYAN ADAM
Tefrikamızı takip ediniz !

[Buna ait tafsilât 8 inci sayıfamızdadır]

Bican Efendinin bir gün daireye beş dakika evvel gelmesinin sebebi

Bican Efendinin birgün daireden bir çeyrek geç çıkmasının sebebi

Mektep kitapları ucuzmu, pahalı mı?

(Baş tarafı 1 inci sayıfamızda)

bütün kitapları ve fiatlarını tes - bit edebilirim. Hakikat de mayda na çıkar. Kanaatimce bütün ki - tapların yeniden tetkiki ve yapılmamış tediyatın da bundan sonra yapılması icap eder.

Ahmet Halit Bey tarafından, benim hesabıma mukabil yapılan hesap da yanlıştır. Fiat fazlalığının çocuk velilerine ancak bin lira zarar verdiği söyleniyor. Halbuki elli altmış bin satılan bir kitabın fiat fazlası beş altı bin lirayı geçer. Kaldı ki böyle birçok kitapların fiat fazlası da hesap edilirse yekûn o tabiin küçülttüğü miktardan seksen kat fazlasile kabarır.

Bir iddia daha

Gene dün duyduğumuz bir iddiaya göre piyasada bu sene tadilen tab'olunduğu söylenen bazı kitapların 932 senesine ait tarihi taşıması iktıza aderken bunların arasında 931 tarihini taşıyanlar da varmış. Bundan maksat da tadil edilmedikleri zannını vermek ve nazarı dikkati celbetmekmiş...

Bir anket açıyoruz

Dün bütün bu dedikodulardan bahsederken bu karışık işlerin kestirme olarak halledilmesi çaresini mektep kitaplarının tamamile devlet matbaası tarafından basılmasında bulanlardan da bahsetmiştik. Bu suretle hareket etmenin her şeyden evvel kitapları daha ucuza maletmek neticesini vereceği kuvvetle söyleniyor. du. Hatta Devlet matbaası müdürü Hamdi Emin beyin de bu fikirde olduğunu söylemiştik. Gün geçtikçe çok mühim bir mesele halini alan bu mühim mevzu üzerinde bir anket açarak tabilerin ve müelliflerin fikirlerini tesbit etmiye karar verdik ve sormıya başladık:

Kitapların bir heyet tarafından tetkiki ve icabı mukabilinde mükâfatlandırılarak hükûmet tarafından satın alınması ve Devlet matbaasınca bastırılması daha muvafık mıdır, değil midir?

Buna ait cevapları sıra ile derce başlıyacağız.

Ismet Pş. nın nutku Ve Yunan gazeteleri

Atina, 23 (Hususî) — Yunan gazeteleri, Türkiye başvekili Ismet Pş. nın Ankara Hukuk fakültesinde irat ettiği mühim nutku uzun uzadıya iktibas eylemekte ve hararetle tefsir eylemektedir. Atina gazetelerinin en ziyade ehemmiyetle tevakkuf ettikleri nokta, Ismet Pş. nın nutkunda Türkiyenin haricî siyasetine ait fıkralardır.

Yeni intihabat yapılırsa

Atina, 23 (Hususî) — Yunan çiftçi ve amele fırkası reisi M. Papa Aanastasyu, dahiliye nazırı ceneral Metaksası ziyaret ederek yeni intihabat yapıldığı takdirde kabinenin temsili nisbî usulünü kabul eylemesini talep eylemiştir.

Dahiliye Nazırı bu talebi, kabinenin ilk içtimaında mevzuu bahis ebeceğini ve verilecek kararı kendisine tebliğ edeceğini M. Papa Anastasiyoya söylemiştir.

Başvekil M. Çaldaris ile bazı nazırlar arasında idarî meseleler yüzünden ihtilâflar mevcut olduğu şayıaları devran ediyor. Muhalifler kabine âzası arasında çıkan bu ihtilâfları, hükûmetin ömrü için falihayır addetmiyorlar.

SON HABERLER

Tekaüt kanununun 53 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının tadili

Bütçe encümeni tadil teklifini bazı tadilâtla kabul etti

Tekaüt hak ve maaşından kimler mahrum kalacak ?

Ankara, 23 (Hu Mu.) — Bütçe encümeni 1683 numaralı tekaüt kanununun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasının tadili teklifini müzakere etmiş ve bazı tadilâtla kabul etmiştir. Encümen fevkalâde mahkemeler tarafından şimdiye kadar mahkûm edilmiş bulunan zevatı tekaüt hak ve maaşlarından mahrum bırakmağı muvafık bulmamış ve bu maksatla tekaüt kanununa 8 inci madde olmak üzere 2 inci maddeyi hazırlamıştır. Zeylen ilâvesi bütçe encümenince kabul edilen maddeler şunlardır:

1—3 Haziran 1930 tarih ve 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüt kanununun birinci fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir. Alelıtlak ağır hapis cezasile veyahut hırsızlık, emniyeti suiistimal, sahtekârlık, dolandırıcılık, yalan yere şahadet, yalan yere yemin, cürmü tasnii, iftira, irtikâp, irtişa ve ihtilâs suçlarından birinden dolayı 6 ay ve yahut alelıtlak beş seneden ziyade hapis cezasile veya asgarî haddi bir seneden aşağı olmamak üzere mükerrer hapis cezalarını müstelzim suçlarla mahkûm olan memur veya mütekaitlerin tekaüt hak ve maaşları sakit olur.

2—3 Haziran 1930 tarih ve 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüt kanununun aşağıdaki 8 inci muvakkat madde zeylen ilâve edilmiştir:

Divanı âlî veya istiklâl mahkemeleri tarafından bu kanunun mer'iyeti tarihine kadar vicahen veya gıyaben her hangi bir suçtan dolayı mahkûm olanların mahkûmiyet hadlerine bakılmaksızın tekaüt hakları bu maddenin mer'iyeti tarihinden itibaren iade edilmiştir.

Ancak 16 Nisan 1930 tarih ve 487 numaralı kanunun 3 üncü maddesinde işaret edilen bu hükümden istifade edemezler.

Yeni Kontenjan kararnamesinin ihtiva ettiği esaslar

Kömürden gayri madenler takas eşyası meyanına dahildir

Ankara, 23 (Hu. Mu.) — Yeni kontenjan kararnamesinin ihtiva ettiği mevadın esasları şunlardır:

Gümrük tarife kanununun 377 inci maddesinin B. C. bentlerile 381 inci maddesinin B. C. D. bentlerinde yazılı eşya memleketler hesabile taksim edilmiştir. Gümrük tarifesinin 7 muhtelif faslında yazılı bazı eşyanın de bu suretle memleketler hesabile gelecek kontenjan listelerine taksimi için İktısat vekâletine selâhiyet verilmektedir. 2 inci kânun, Şubat ve Mart aylarına ait listeler neşredilmiştir. Bu kararnamede A. D. listeleri tevsian tadil edilerek listeye 60—70 kalem eşya raptedilmiştir. F. listesindeki eşya Sıhhiye vekâletinin müsaadesile girecektir. Maarif, Ziraat ve İktısat vekâletinin müsaadelerile girecek eşya V. listesinde gösterilmiştir. Madenler ihtiyacı için gelecek eşya İktısat Vekâletinin müsaadesile girecektir. Eski kararnamedeki takkas eşyası meyanına kömürden maad diğer madenler ithal edilmiştir.

Gümrük antrepolarından fevkalâde sebeplerle hasara uğrıyan eşyanın ve gümrüklerce müsadere edilmiş veya sahipleri tarafından gümrüklerde terkedilmiş eşyanın ithali İktısat Vekâletinin müsaadesine bırakılmıştır.

Avrupadaki tarih talebesine

Maarif vekili Reşit Galip B.in mühim bir tamimi

ANKARA, 23 (Hu. Mu) — Maarif Vekili Reşit Galip Bey Avrupada tahsilde bulunan tarih talebesine mühim bir tamim yapmıştır. Bu tamim böyle başlıyor:

"Değerli genç arkadaşım, tahsil hayatınızın yeni bir yola gönderdiği bir sırada sizi karşılıyan mühim millî vazifeler hakkında sizinle konuşmak istiyorum.

İlim âleminde yetişmek ve yükselmek için size geniş bir imkân veriliyor. Devlet ve millet size yalnız bir tarih muallimi olarak değil ilmî tetkiklerin en yüksek mertebesine çıkacak ilmî metotlara millî bir şuurla hâkim olacak bir tarih mütehassısı olarak yetişmek emrini veriyor. Memleketimizin her sahada olduğu gibi tarih sahasında da mütehassıslara ve âlimlere ne büyük ihtiyacı olduğunu biliyorsunuz. Yüksek ilim müessesele - rinde değerli âlimler yanında çalışarak tarihî tetkiklerinizi ilerletmek, tarihî bilgilere yeni ufuklar açmak bilhassa tarih araştırma metotlarını elde ederek memleketin en mühim ihtiyaçlarından birini karşılamak vazifesi azminize imanınıza ve gayenize emanet edilmiştir. Çalışmalarınızda yolunuzu aydınlatacak ışığı Büyük Gazi reisimizin, Türk tarihinin şerefli kıdemini medeniyet tarihinde Türkün insanlığını doğuşu ile yaşıt büyük payını gösteren millî tarih tezinde bulacaksınız.

Diyen maarif vekilimiz kendilerine dört ciltlik tarihten birer takım gönderdiğini ilâve etmekte ve bunlrada millî tezimizin esaslarını, istikametlerini bulacaklarını işaretle şunları ilâve etmektedir.

Millî tarih hakikatimizi, bütün dünyaya tanıtmak herkesten evvel Türk tarihçilerinin uyanık, millî şuurla çalışacak Türk âlimlerinin işidir. Siz bu maksatla yetiştirilmekte olduğunuzu hatırınızda tutunuz. Bu maksadın aradığı kudretle yetişmeyi emel edininiz.

İzmir Musevileri ve Türkçe

İzmir, 23 (Hu. Mu.) — Şehrimiz musevileri bir cemiyet teşkil etmişlerdir. Cemiyet âzaları musevilerin Türkçe konuşmaları için çalışacaktır.

C. H. F. grupunda

Gümrük ve İnhisarlar vekili izahat verdi

Ankara, 25 (A.A.) — C. H. fırkasfı grupu bugün dahi öğleden sonra Afyon meb'usu Ali Beyin riyasetinde toplanarak maliye ve müteakiben Gümrük ve İnhisarlar vekâletine ait işlerin müzakeresine devam etmiştir.

Gümrük ve İnhisarlar vekilinin verdiği izahata göre bu bapta alınmış olan tedbrilerin isabetle devam etmekte olduğu görülmüştür. Umumiyetle verilen ve verilecek olan takrirler devam eden fırka müzakeresinin nihayetinde tasnif edilerek intaç olunacaktır.

Müzakereye yarın dahi devam edilecektir.

10 bin altınlık define

İzmir, 23 (H. Mu.) — Karşıyada "Turan,, da bir evde 10 bin altınlık bir define mevcudiyeti ihbaredilmiştir. Definenin aranmasına başlanmıştır.

Son haberlerin devamı onuncu sayfamızdadır.

Kendini severlik Kendini beğenirlik

(Başmakalemizden devam)

Zira, inkılâpçılığın birinci şartı, daima uyanık ve kulağı kirişte durmaktır. Her şeyin olup bittiğine inanıp kendi kabuğu içine çekilen inkılâpçı, artık, bu adı taşımak liyakatini kaybetmiş sayılır.

Gazi Mustafa Kemal, ta istiklâl harbinin başından bugüne kadar, bize hâlis bir inkılâpçının ne demek olduğunu bütün hareketlerile gösterip durmaktadır. Bazı gafiller, onu, Dumlupınar zaferini kazandıktan sonra siyasî hayattan çekilecek zannetmişti. Gerçi, rahatına ve nefsine düşkün egoist bir adam için tutulacak yegâne yol böyle bir büyük işten sonra emsalsiz şan ve şeref ganimetlerile yaldızlanmış bir rahat ve sükûn köşesine çekilip hiç kimsenin el uzatamıyacağı bir milli sembol haline girmekti.

Fakat, Gazi, Dumlupınarı müteakıp siyaset sahasında biribirinden zor, biririnden tehlikeli daha nice meydan muharebelerine girişti. Bir dakika durmadı. Bir dakika, kazandığı çelenklerin tazeliğini muhafaza kaygısına düşmedi. Hâlâ, bir yüksek kulede bir nöbetçi nefer gibi silâhı omzunda, kulağı tetikte ve ayakta dimdik duruyor.

Lâkin, bu büyük inkılâp timsalinin bize verdiği inkılâpçılık misallerinden örnek alanlarımız parmakla sayılacak kadar azdır. Dünkü inkılâpçılar, memleketce, artık, kendi evlerinin veya kendi iş bürolarının penceresinden bakar oldular. Bunlar kendi işleri yolunda gittiği müddetçe memleket ve inkılâp işlerinin de yolunda gittiğini zannederler. Ve bazı, uzaktan yzağa kulaklarına akseden uğultuları duymamak için kulaklarını tıkarlar.

Hayatta her şey bir hız ve itiyat meselesidir.

İnkılâp hızını kaybetmiş ve inkılâpçılar statik bir yaşayış itiyatları içinde donup kalmıştır. Bunlara göre, artık, inkılâp safhası kapanmıştır. Memleket, normal - yani sâbit - bir hale girmiştir. Bunu, bu sükûnu bozmak istiyenler bir takım agitatorlardır. Bu noktada, dünkü inkılâpçılar, bugünkü mürteci ve muhafazakârlarla birleşiyorlar. Ne hazin manzara!

Küçük ve dar egoisma'nın neticeleri ve arızaları bundan ibaret olsa iyi. Fakat, bundan ibaret değildir. Küçük egoistler, memleketin bu yenibaştan ve toptan kurtuluşu esnasında mütemadiyen şahsî ve zümrevî menfaatleri umumî ve millî gayelere karıştırmaktadırlar. Bu yüzden memleketin iktisadî muhitinde en geri, en mefkantil nazariyeler hüküm sürmeğe başlamıştır. Umumî menfaatin hususî menfaatlerin bir yekûnu olduğu vahimesi gittikçe önalmaktadır.

Yakup Kadri

Not: Bundan bir evvelki makalem üzerine bazı karilerimden ya mektup ya makale şeklinde bahsettiğimiz dertlerin çaresini de göstermem tekliflerini alıyorum. Teşrihe mühtaç dertlerimiz daha o kadar çoktur ki makalelerimin sintetik kısmına gelmekse belki daha çok gecikebilirim ve bundan dolayı aflarını rica ederim. Y. K.

Gűnűn Haberleri

Millî tasarruf ve iktısat haftası geliyor

Dünkü toplantıda bulunanlar

Millî tasarruf ve iktısat haftasının proğramını hazırlamak üzere dün Halk fırkası merkezinde bir içtima yapılmıştır. Hafta Kânunuevvelin on ikisinde başlıyacaktır. Bugünün intihabı 924 senesin de Ismet Pş. Hz.lerinin mecliste millî iktısat ve tasarruf hakkındaki nutuklarının o gün irat edilmiş olmasından dolayı dır. Içtimada vali ve belediye reisi, merkez kumandanı, vali muavini, belediye muavini, polis müdürü, fırka reisi, kadınlar birliği reisi, halk evinden ve Kadıköy Fıkaraperver cemiyetinden ikişer âza, millî bankalar müdürleri, ticaret odası reisleri, [illegible] müdürü, Maarif mümessili, Sanayi birliği reisi ve umumî kâtibi, matbuat mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

Içtima iki buçuk saat kadar sürmüş ve tasarruf haftası programı tamamen hazırlanmıştır. Programa göre tasarruf haftasında sinemalarda tasarrufa ait yazılar gösterilecek gazinolarda millî tasarruf plâkları çalınacak, mekteplerde piyesler temsil edilecek, konferanslar verilecek, talebe arasında yazı müsabakaları yapılacak, radyoda bir hafta müddetle konferanslar verilecek, tayyarelerle paraşütlü hediyeler atılacektir. Şekerciler ve pastacılar arasında tatlı ve pasta müsabakaları yapılacak, Halkevinde bir konferans verilecektir.

Proğramın muhtelif kısımlarını tatbik etmak için heyetler seçilmiştir. Bu seneki tasarruf haftasının fevkalâde olmasına çalışılecaktır.

Üçte iki cezalarını tekmillemiş mahkûmlar

Amme hizmetinde kullanılacaklar, bunların neler olduğu müddei umumilikten bildirildi

Bir müddet evvel, ceza müddetlerinin üçte ikisini tekmillemiş olan ve artık uslanmış oldukla[illegible]na kanaat gelen mahkûmların, amme işlerinde çalıştırılmaları kararlaştırılmıştı. Istanbul hapishanesinde bulunan bu gibi mahkûmların ayrılması işile, adliyede bir komisyon meşgul oluyordu.

Tetkik neticesinde, Istanbul hapishanesinde bu şekilde çalıştırılabilecek yetmiş mahkûm bulunduğu neticesine varılmıştır. Bunun üzerine, Müddeiumumilikçe Adliye vekâletinden, "Amme işleri,, tabirine ne gibi işlerin dahil bnlunduğu sorulmuştur.

Vekâletten gelen cevapta, "Amme işleri,, tabirine devlete ait şimendifer yolları yapılmasının, belediye müesseselerine ait hizmetlerin ve yol inşaatının ve buna benzer resmî işlerin dahil bulunduğu izah edilmiştir.

Müddeiumumilik, dün amme işlerinde çalıştırılacak mahkûmların listesini vilâyete göndermiştir.

Bu mahkûmlar, çalıştıkları yerlere göre, polis yahut jandarma nezareti altında bulundurulacaklardır. Kendilerine yaptıkları işten dolayı, başkalarına verilen paranın üçte bir nisbetinden az olmamak üzere, para verilecektir.

Recep Bf.

Cümhuriyet Halk Fırkası umumî kâtibi Recep Bf. yarın Ankaraya gidecektir. Recep Bf. saat üçte Üsküdarda Şemsipaşada açılma merasimi yapılacak olan spor kulübünün merasiminde bulunacak ve oradan Haydarpaşaya geçerek akşam trenine binecektir.

Şüpheli iki kişi!

Dün Taksimde şüphe üzerine iki kişi çevrilmiş ve üstlerinde "yangına karşı tedbir evi,, firmasını taşıyan makbuzlar ile firmanın mühürile tasdik edilmiş birer hüviyet varakası bulunmuştur. Ali oğlu Mehmet ve Ali isimlerindeki bu adamların şimdiye kadar bu makbuzlarla bir çok kimseleri dolandırdıkları anlaşılmıştır. Mehmet ve Ali yakalanmışlardır.

Kadınlar Birliği

Faaliyette

Lisan dersleri; fakir kadınlara avukat ; talebeye bedava kitap

Kadınlar birliği kültürsüz bir yer midir?

Kadınlar birliği idare heyeti dün toplanmış, kış devresi için bir faaliyet proğramı hazırlamıya başlamıştır.

Birlikte yakında her ay konferanslar verilecek, ingilizce, almanca, fransızca, türkçe derslerinde de yeni şubeler açılacaktır. Kurslar için yeniden kayıt muamelesine başlanacaktır.

Kadınlar birliği avukat bir hanımla görüşerek haftada bir gün birliğe gelmesini ve fakir kadınların davalarına ait soracakları meseleler hakkında kendilerini tenvir etmesini rica etmiş ve bu avukat hanım da birliğin bu ricasını kabul etmiştir. Gelecek haftadan itibaren birlik müracaat gününü ilân edecektir. Bir çok kadınların işleri hakkında malûmat almak için bu fırsattan istifade edecekleri tahmin edilmektedir. Birlik mekteplerdeki fakir kız talebeye kitap dağıtmıya başlamıştır. İstanbul kız lisesinde

Kadınlar Birliği reisi Lâtife Bekir H.

bazı talebelere kitapları verilmiştir. Bu yardım devam edecektir.

* * *

Peyami Safa Bey, halkevinde kadınlık hakkında konferans veren Mis Riderden bahsederken kadınlar birliğinin kapısından içeriye şimdiye kadar hars sahibi bir kadının ayak basmadığını ve birlikte kültürden eser olmadığını yazmıştı. Bu yazı hakkında kadınlar birliği reisi Lâtife Bekir hanım şunları söylemiştir:

"— İftiharla söyliyebiliriz ki, kadınlar birliği kültürsüz bir yer değildir. Birliğin idare heyetinde avukat, muharrir, muallim, doktorlar vardır. Bunlardan başka birliğimize kayıtlı bir çok münevver hanımlar da mevcuttur.

Bunlar varken Peyami Safa beyin iddiasının ne dereceye kadar doğru olduğunu bilemiyoruz.,,

İskân işleri

İskân işleri dolayısile vilâyet idare heyetince suçlu görülen memurlara ait evrak, noksanları bitirilerek devlet şurasına gönderilecektir.

Istanbul spor mıntakası yeni heyetleri

Istanbul spor mıntakasının yeni seçilen heyetleri dün akşam mıntakada ilk defa toplanmışlar, tanışmışlar ve çalişma tarzlarını, toplanma günlerini tesbit etmişlerdir. Resmimiz bu toplanmayı gösteriyor.

Istanbul ve Ordu Ticaret Odaları arasında

Bir fındık menşe şehadetnamesinin hatalı olması yüzünden dava açılıyor!

Dün İstanbul ticaret ve zahire borsasında, Ordu ticaret odasının verdiği bir fındık şehadetnamesi yüzünden hiç ümit edilmiyen bir hâdise olmuştur.

Bütün memleketi bilhassa ihraç mallarımızı alâkadar eden bu hâdise üzerine İstanbul ticaret ve sanayi odası derhal meseleye müdahale etmiş ve Ordu ticaret odası hakkında kanunî takibat yapılması için müddeiumumîliğe müracaat etmiştir. Mesele şudur:

Birkaç hafta evvel bir tacir Ordudan fındık almıştır. 100 çuval olan bu fındıklar İstanbula gelince borsada derhal ikinci bir tacire devredilmiştir. Bu tacir de menşe şehadetnamesine göre bu malları üçüncü bir tacire satmıştır. Fakat bu tacir fındıkları alırken muayene etmiş bunun şehadetnamede yazılı olduğu gibi yüz de iki nispetinde karışık olmadığını görmüştür. Bunun üzerine iki tacir arasında ihtilâf çıkmış ve bu ihtilâf borsa idaresine aksetmiştir.

Borsa idaresi resmen yaptırdığı muayenede fındıkların yüzde 18 nispetinde olduğunu anlamış ve keyfiyeti de İstanbul ticaret odasına bildirmiştir.

Ticaret odası idare heyeti derhal içtima ederek bu vaziyeti tetkik etmiş yapılan işin fındık nizamnamesi ile tağşiş kanununa muhalif olduğundan Ordu ticaret odası aleyhine müddeiumumîliğe ihbarda bulunmıya karar vermiştir.

Bu karar üzerine ticaret odası dün müddeiumumîliğe müracaat etmiştir. Oda, ayni zamanda ihracat ofisine keyfiyeti bildirmiş ve iktısat vekâletne de malûmat vermiştir. Dün bu mesele hakkında temas ettiğimiz salâhiyet sahibi bir zat demiştir ki:

— Memleketimizde bir fındık nizamnamesi vardır. Türkiyeden ihraç olunacak fındıkların muhtelif nevilerinin karışık olmaması yazılıyor. Karışık fındıkların ihracı kat'î surette yasaktır.

Bu kanun hilâfına hareket edenlere ceza verilmesi lâzımdır.

Ordu ticaret odası tarafından karışık olmadığı beyanile verilen fındık şehadetnamesi üzerine İstanbul borsasında bir ihtilâf tahaddüs etmiştir. Bu ihtilâfta borsaca yapılan muayenede bahsedilen fındıkların yüzde 18 nispetinde karışık olduğu tesbit edilmiştir.

100 çuvaldan ibaret olan bu fındıklar hakkındaki vaziyet bu şekilde tesbit edilince keyfiyet ticaret odasına bildirilmiştir.

Ticaret odası tağşiş kanunu ve fındık nizamnamesine istinat ederek müddeiumumîliğe keyfiyeti ihbar etmiştir.,,

Öğrendiğimize göre son aylarda Türk fındıkları Avrupa piyasasında çok rağbet görmiye başlamıştı. Bunun da sebebi verilen menşe şehadetnamelerinin doğru olması ve Avrupa tacirlerinin Türk fındıklarını emin olarak almaları idi. Fakat bu kabil yanlış şehadetname verilince Avrupada Türk fındıklarının fiatına az çok tesir edeceğinden korkulduğu için ticaret odasının hareketi tacirler arasında çok iyi tesir yapmıştır.

15 yıl evvelki VAKIT

- 24 Teşrinisani 1917 -

— Misafireten şehrimizde bulunan bulunan Bulgaristan şehremini M. Radefin şerefine dün gece Serkldorganda Şehremini Vekili Sezai Bey tarafından bir ziyafet verilmiştir.

— Figaro gazetesi Danonçiyonun dokuz gündenberi ortadan kayboldüğunu bildiriyor. Danonçiyonun hapis veya esir olması muhtemeldir.

— Bütün memurların kumar oynamaları menedilmiştir. Emre riayet etmiyenlerin birinci defasında tevbih, ikinci defasında tam maaşları kesilecek üçüncü defasında azledilecekler dir.

Bu akşam 21,30 da **Majik'te**

Veda Pusesi

Mümessili : **Richard Barthelmess**

filminde: Richard Barthelmess (ŞAFAK KEŞiF KOLU) ndan daha yüksek bir zafer kazanmıştır. İspanyol güzellerinin şuh, şen, ahenktar rakısları görenlere emsalsiz zevk saatleri yaşatıyor.

Ilâveten : R. K. O. halihazır dünya havadisleri. Yarın saat 11 de tenzilâtlı fiatlarla matine

İKTISADÎ HABERLER

Izmir Ticaret ve Sanayi odasının bir raporu

izmr, 25 (A.A.) — Şehrimiz ticaret ve sanayi odasının, palamutların ticarî vaziyeti ve ihracatına dair tanzim eylediği bir rapora nazaran Ege mıntakasını bu seneki palamut rekoltesi 38 - 39.000.000 kilo tahmin edilmektedir.

Mıntakanın geçen sene rekoltesi ise 42.000.000 kilo idi.

Evvelki sene rekoltesi ise 31.000.000 kilo idi. 1932 senesi mahsul iptidasında mıntakada mevcut istok miktarı takriben 10.000.000 kilo idi. Geçen sene ise aynı tarihlerde 5.000.000 kilo ve evvelki sene de keza ayni tarihlerde 5.000.000 kilo idi. Bu sene mevsim iptidası olan Eylül iptidasından Teşrinievvel nihayetine kadar izmir borsasında 2.000.000 kilo palamut satılmıştır. Geçen sene aynı tarihte borsada 2.214.000 kilo ve evvelki sene 2.327.000 kilo satılmıştır. Aynı rapora göre vaki ihracat, haziran iptidasından teşrinievvel nihayetine kadar izmir limanından dışarı memleketlere sevkolunan palamut ve palamut hülâsası şu suretle tesbit edilmiştir : 8.229.238 kilo palamut ve 1.719.966 kilo palamut hülâsasıdı.

932 senesi ilk on ayı zarfında memleketimizin ihracatı

1932 senesi ilk on ayı zarfındaki ihracatımızın miktar ve kıymeti hakkında bir istatistik yapılmıştır.

Buna göre 1932 senesi ilk on ayında 16,819,000 liralık tütün, 469,225 liralık pamuk, 2,640,579 liralık ham pamuk, 1,012,926 liralık tiftik, 3,261,797 arpa, 766,466 yün, 1,404,526 afyon, 9 milyon 19,649 liralık üzüm 1,633,493 liralık incir, 3,146,398 liralık fındık, 2,682,168 liralık ham kömür, 7,722,575 liralık yumurta 625,600 zeytinyağı, 1,027,152 liralık halı - dır.

Memleketler:	ithalât,	ihracat
Ispanya	62	71
Macaristan	59	70
Yugoslavya	59	65
Amerika	58	64
Çekoslovakya	48	61
Polonya	63	57
Avusturya	36	54
Japonya	37	53
Fransa	51	51
Yeni Zeland	49	50
Isviçre	21	50
Almanya	66	49
Kanada	60	48
Cenubî-Afrika hükûmetleri	48	47
ingiltere	39	47
italya	51	46
Romanya	61	43
Belçika	50	40
Arjantin	53	31
isveç	26	33
Bresilya	45	21

Zeytinyağı

İhracat ofisi muhtelif memleketlerin 1931 senesi zeytinyağı istihsal vaziyeti hakkında malûmat toplamıştır.

Buna göre İspanyada bu sene de zeytinyağı mahsulü fena ve geçen seneden çok aşağıdır.

İtalyadaki mahsul iyi vaziyettedir.

Şimali Amerikada istihsal geçen seneye nazaran yüzde 70 nispetinde azdır.

Cezairde kuvvetli fırtınalar olduğundan mahsul zarara uğramıştır. Tunus mahsulü de geçen seneye nispetle yüzde yirmi azdır.

Memleketimize gelince, geçen sene zeytinyağımız (11,500) ton idi. Bu sene havalar her ne kadar kurak gitmişse de mahsul sağlamdır. Yeni mahsulün ihracına önümüzdeki aylar içinde başlanacaktır.

932 senesi ilk dokuz ayı zarfındaki zeytinyağı ihracatımızın yekûnu 652,317 lira kıymetinde (1,978,951) liradır. En fazla zeytinyağı ihracatı İtalyaya olmuştur.

Ceviz kütükleri

Avrupanın muhtelif piyasalarından bilhassa Hamburgdan gelen malûmata göre ceviz kütükleri üzerine son günlerde fazla muamele olmaktadır. Bilhassa özlü kütüklerin pek çok kıymeti vardır.

Muhtelif memleketlerde ithalât ve ihracat vaziyeti

Cemiyeti akvam 1931 - 1932 dünya iktısadî vaziyeti hakkında bir istatistik neşretmiştir. Bu istatistiğe nazaran 1930 kânunusanisinden 1932 kânunusanisine kadar başlıca memleketlerin ithalât ve ihracat kıymetlerinden yüzde itibarile vukubulan tenakus atideki şekilde tecelli etmektedir.

Boğazlar komisyonunda

Boğazlar komisyonu dün Amiral Vasıf paşanın reisliği altında toplanarak komisyonun senelik raporunu hazırlamağa devam etmiştir,

Raporun tanzimi yakında bitirilecek ve bastırılarak milletler cemiyetine ve Boğazlar komisyonunda âza olan hükûmetlere gönderilecektir.

Tıp talebe cemiyeti

Tıp talebe cemiyetinin senelik kongresi önümüzdeki Salı günü saat 15,5 da Halk evinde yapılacaktır.

B'r koyun otlatmak yüzünden

Bakırköyde büyük bağlarda Ahmet efendinin bahçesine koyun otlatmak üzere Hıristo isminde birisi girmiş, Ahmet efendi buna mani olmak isteyince aralarında kavga çıkmış, Hıristo taşla bahçe sahibini başından yaralamıştır.

SPOR

Yarınki maçlar

Teşkilâta dahil bulunmıyan kulüpler arasında yapılan turnovanın en mühim safhasına girdigini yazmıştık. Geçen cuma günü hava dolayisile tehir edilen maçlar bu hafta yapılacak ve yarın Necmi istiklâl gençlerile Italyanlar, Kurtuluş takımıyle de Pera takımı karşılaşacaktır. Kurtuluş - Pera maçı günün ve hatta Turnovanın en sayılı maçlarından birisi olduğu için Karagümrük sahasının yarın binlerce seyirci tarafından doldurulacığı tahmin ediliyor.

Deniz sporu kulübü

Memleketimizde su sporlarının amatörler arasında neşir ve tamimi maksadile tesis edilen kulüp nizamnamesini tetkik ve kabul eylemek ve idare heyetini seçmek üzere 28 teşrinisani 932 pazartesi günü saat 17,30 da Istanbulda Cağaloğlunda Halkevi salonunu "eski Türkocağı,, nda içtima olunacaktır.

Muhtelit Mübadele

Mnrahhas heyetlerinin dünkü içtimaında halledilemiyen işler

Muhtelit mübadele komisyonunda murahhas heyetlerin reislerinden teşekkül eden komite dün toplanmıştır.

Içtimada, Türk ve Yunan murahhas heyetleri arasında halledilemiyen bazı meseleler görüşülmüş, Garbî Trakyada Müslüman etablilere yapılan tazminat tevziatına müteallik cetveller tastik edilmiştir.

Komite bugün gene toplanacaktır.

Gayri mübadiller cemiyeti

Gayri mübadiller cemiyeti idare heyeti bugün toplanarak Izmirde gayri mübadillere tahsis edilen emlâkin meydana çıkarılması için Istanbulda olduğu gibi orada da bir komisyon teşkil edilmesi meselesini görüşecektir.

Bizanstan kalma Bir mezarda bulunan insan kemikleri

Birkaç gün evvel, Fatihte meydana çıkarılan lâhidin baş tarafında altın bir yüzükle bir zübürcet taşı ve külçe haline gelmiş gerdanlık parçarları bulunmuştur. Bizans devrine ait olduğu anlaşılan lâhidin içinde insan kemikleri de ele geçmiştir. Cesedin baş kısmının bulunmaması, bu lâhidin başı kesilmiş bir adama ait olduğu zannını uyandırmıştır.

Lâhidin bulunduğu yer etrafında da müze idaresince hafriyat yaptırılmaktadır.

Esrar bulundu!

Galatada Kara oğlan sokağında 28 numaralı tütüncü Hüseyinin dükkânında dün araştırma yapılmış 165 dirhem esrar bulunmuştur.

Bu akşamdan itibaren : *ASRî SİNEMADA*

TAKVIM

	Perşembe 24 T.sani 24 Recep	Cuma 25 T.sani 25 Recep
Gün doğuşu	6,56	6,57
Gün batışı	16,46	16,45
Sabah namazı	6,16	6,18
Öğle namazı	12,00	12,00
İkindi namazı	14,31	14,31
Akşam namazı	16,46	16,45
Yatsı namazı	18,22	18,22
İmsak	5,12	5,13
Yılın geçen günleri	312	313
Yılın kalan günleri	52	51

HAVA — Dün sıcaklık azami 9, asgari 5 derece idi. Bugün hava hafif bulutlu olacak ve rüzgâr poyrazdan esecektir.

Radyoda :

İSTANBUL — 18 den 18,45 e kadar saz (Nebil oğlu İsmail Hakkı B.) 18,45 ten 19,20 ye kadar orkestra, 19,20 den 19,45 e kadar fransızca ders (ilerlemiş olanlara mahsus) 19,45 ten 20 ye kadar orkestra, 20 den 20,30 a kadar saz (Seniye hanım), 20,30 dan 21 e kadar Darülbedayi artistleri tarafından temsil, 21 den 22 ye kadar Tanburi Refik bey ve arkadaşları, 22 den 22,30 a kadar gramofon, ajans ve borsa haberleri saat ayarı.

BORSA

23 T. sani 1932

Nukut (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171	Şilin Av.	28—
1 Sterlin	700—	1 Pezeta	17—
1 Dolar	213,	1 Mark	50—
20 Liret	218.—	1 Zoloti	24—
20 f. Belçika	117—	1 Pengö	32—
20 Drahmi	27,—	20 Ley	25—
20 Isviçre	823—	20 Dinar	67—
20 Leva	28.—	1 Çervoneç	—
1 Florin	85—	1 Altın	922,—
20 Kuron Çek	124—	1 Mecidiye	37,50
		1 Banknot	239—

Çek fiatları (kap. sa. 16)

Paris	12.04	[illegible]	5. 9
Londra	695.-	Viyana	4,0186
[illegible]e York	0.4722	[illegible]drit	5 7706
Milâno	9.2250	Berlin	1.9821
Br[illegible]sel	3.4034	Varşova	4.2152
Atina	83.24—	[illegible]t	3,5521
Cenevre	2.4519	Bükreş	80.—
Sofy	66.73—	Belgrat	34.94—
[illegible]terdam	1.1750	Moskov	1086.

Esham

[illegible] Bankası	10,10	[illegible]rkos	28—
Ana [illegible]	24,30	Çimento Ar.	7,95
Reji	4,85	Unyon Dey.	2190
[illegible]. Heyriye	1450	Şark Dey.	250
Tramvay	8 10	İtalya	2—
U. Sigorta	12,2	Şark m. ceza	2.35
monti	2340	Telefon	--

istikrazlar		Tahviller	
Is[illegible] dahili	95,50	Elektrik	—
Şark D.yolları	5,	[illegible]ramvay	4.9
D.Muvahhide	57,50	Tünel	18 50
Gümrükler	5,60	Rıhtım	19,50
Saydi mahi	4,20	[illegible]nadolu 1	37,30
Bağdat	4,50	Anadolu 11	37 35
Askeriye	—	A. Mümessili	39. 80

Doktor Sait Beye ait bir rica

Iki sene evvel Izmirde Bornovada mukim iken elyevm adresi meçhul Atiye hanımın oğlu askerî doktorlarından Sait Beyin bulunduğu yeri Kumkapı Havuzlu Mühre sokağı 5 numarada Hasan Tahsın efendiye bildirmesi rica olunmaktadır.

Bu akşam

Artistik

Sinemasında

Georges Bizet'in

Meşhur opereti

KARMEN

opera filminin ilk iraesi münasebetile müstesna bir matinesamere.

Ilâveten : "KANTARLAR,, fennî filmi ile en son FOX halihazır dünya havadisleri.

Istanbul Belediyesi

Darülbedayi Şehir Tiyatrosu Temsilleri :

Bu akşam saat 21,30 da (üç saat) Opereti

3perde27tablo

Yazan: Ekrem Reşit B.

Besteliyen: Cemal Reşit B.

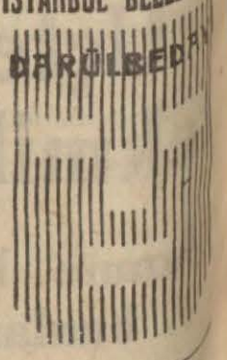

Amasya'da Amasya eczanesi

Sahibi Ekrem Tevfik

ilâç —İtriyat—Gözlük —Balıkyağı — Hassas terazi.

Sıhhî imdat otomobili

Belediye birkaç ay evvel Beyoğlu semti için bir imdat sıhhî otomobili almıştı. Son günlerde Istanbul semti için de yeniden bir otomobil alınmıştır.

Bu otomodilde iki sedye ve âcil tedabirde kullanılacak ilâçlar vardır. Otomobil haber verildiği taktirde derhal kaza yerlerine yetişecektir.

Kimsesizler yurdu

Galatada açılacak kimsesizler yurdu için gelecek hafta belediyede bir toplanma yapılacaktır. mütahassıs bazı kimselerin Yurdun müstakbel vaziyeti hakkında hazırladıkları raporlar toplanmaya gelecek olan müdürlere dağıtılmıştır. Içtimada bu raporlar etrafında görüşülecektir.

Bebek cinayeti

Yedi yerinden yaralı olan Zekiye Hanım

Evvelki akşam geç vakıt Bebekte yapılan cinayet hakkındaki polis tahkikatı devam etmektedir. Dün cinayet mahallinde tahkikat yapılmıştır. Katil Galibin cesedi morga kaldırılmıştır.

Galip tarafından yaralanan baldızı Zekiye H. Beyoğlu belediye hastahanesinde tedavi edilmektedir. Zekiye H. yedi yerinden yaralıdır. Kurşunlardan biri bacağında kalmıştır. Kurşunlardan biri sağ memesi üzerinden girerek ciğerlerini delmiş ve çıkmıştır. Bunun için bir nezif ihtimalinden korkulmaktadır. Maamafi doktorlar hayatından ümit kesmemişlerdir. Yaralı ile kimsenin görüşmesine müsaade edilmemektedir.

San'at âleminde

Yarınki konser

Istanbul musiki san'atkârları cemiyetinin her on beş günde bir cuma günleri vereceği konserlerden bir tanesi önümüzdeki cuma günü cemiyetin Beyoğlu Bursa sokağı 40 numaradaki merkezinde atideki proğramla verilecektir:

Saat 15 te alafranga kısmı:

1 — Ouverture: Ruslande Rudmilla

2 — Vals: Kayzer (Strausse)

3 — Fantezi: Mudame Butterfly

4 — Slavische Rapsodie

Bir mecmua aleyhine dava

"Mektepli„ gazetesinde "kuduza karşı bir ilâç„ serlevhası altında çıkan bir yazıdan dolayı, ettiba odasınca sıhhat işleri müdürlüğü ile müddeiumumiliğe müracaat edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu yazıda, mayıs böceği ile bal karıştırılarak yapılacak bir ilâçtan bahsedilmektedir. Bunu okuyanların inanarak, bir hayvan tarafından ısırılınca, derhal kuduz müessesesine müracaat edecek yerde, mayıs böcekli bal yiyerek hakikî tedavi usulünü ihmal edebilecekleri, bu suretle tedavi zamanını geçirebilecekleri düşünülmüş, alâkadar makamlara müracaat kararı verilmiştir.

Yıldız gazinosu

Yıldız gazinosu üzerinde belediye ile defterdarlık arasında müzakere devam etmektedir. İki tarafın umuru hukukiyeleri anlaşılınca mukavele derhal tanzim edilecektir.

Bakırköyüne giden otobüsler

Sirkecide Mimar Kemalettin caddesinde Bakırköyüne giden otomobiller durmaktadır. Bu caddede dükânları bulunan tacirler Istanbul ticaret odasına müracaat ederek otomobillerin bu caddeden kaldırılması için teşebbüsatta bulunulmasını rica etmişlerdir.

Ticaret odası belediyeye müracaat etmiştir.

Kazanç vergisi

Kazanç vergisinin son altı aylık kısmının verilme müddeti bir haftaya kadar bitecektir. Vergi ay sonuna kadar verilmezse mükelleflerden yüzde on fazlasile tahsil edilecektir.

Bir katil hamal

Diğer hamalı katletmesinde kadın parmağı

Ağustosun sonuncu günü, Galatada hamal Bekiri öldürmekten maznun hamal Yakubun muhakemesine, dün Istanbul Ağırceza mahkemesinde başlanmıştır.

Davaya göre, Yakubun karısı, Bekirin evine gitmiş. Bundan dolayı ikisinin araları açıkmış.

Bir gün, Bekir Yakuba ağır bazı sözler söylemiş, küfretmiş. Bunun üzerine Yakup, Bekiri öldürmüş.

Dünkü muhakemede, bir çok hamal şahit olarak dinlenilmiş, çoğu, vak'ayı yukarıdaki şekilde teyit etmişlerdir.

Muhakeme, bazı şahitlerin daha çağrılması için başka güne bırakılmıştır.

Filyos - Ankara demiryolu

Zonguldak, 23 (Hususî) — Filyos - Ankara demiryolunun inşaatı geçen hafta içinde 86 inci kilometreyi bulmuştur. Safranboluya bir saat arası olan Karabük durağına kadar ray döşenmiştir. Demiryolunun 29 Ilkteşrin Cümhuriyet bayramı günü Safranboluya varmış olması, Safranboluları sonsuz sevinçler içinde bırakmıştır.

Sinemalarda sıkı teftiş

Belediye müfettişleri iki akşamdan beri sinemaları gayet sıkı bir surette teftişe başlamışlardır. Müfettişler sinema ve [illegible] müşterileri saymakta ve kesilen biletlerle karşılaştırarak içeriye biletsiz kimse girip girmediğini kontrol etmektedirler. Bu teftişler neticesinde iki memura işten el çektirilmiştir.

Zonguldakta tavuk kolerası

Zonguldak, 23 (Hususî) — Birkaç haftadan beri Zonguldak merkeziyle Devrek havalisinde tavuk kolerası zuhur etmiştir. Kazamızın bazı köy ve mahallelerindeki tavuklarda da hastalık görülmektedir. Vilâyetçe hastalık geçinceye kadar tavuk ihracı menedilmiştir. Hastalığın söndürülmesin için çalışılmaktadır.

Gizli emlâkin ihbarı

Gizli emlâki ihbar edenlere ikramiye verilmesi usulünün kabulünden beri bu şekilde ihbarlar dikkat ve alâkayı celbedecek derecede fazlalaşmıştır. Bir ay içinde seksene yakın ihbar yapılmaktadır. Maahaza yapılan tahkikat bu ihbarlardan mühim bir kısmının asılsızlığını ve yanlışlığını meydana çıkarmaktadır.

üç aylıklar ve banka

Emlâk ve Eytam bankasına kırdırılan üç aylık maaşlar ve bu maaşlara dair yoklama muamelesi dolayisile hadis olan vaziyet dün defterdarlık tarafından Maliye vekâletine bildirilmiştir. Cevabın bir iki güne kadar geleceği tahmin olunmaktadır.

Itizar

Yazımızın çokluğundan dolayı (Sfenks konuştu) isimli tefrikamızı koyamadık. Özür dileriz.

Su yerine petrol

Bartındaki hayırlı kuyunun vaziyeti

Bartın, 23 (Hususî) — Yukarı çarşıda Muratbey oğullarının su kuyusundan akmıya başlıyan petrol için Iktısat vekâleti henüz mütehassıs göndermemiştir, bugünlerde göndereceği ümit ediliyor.

Geçenki yağmurlarda, kuyunun duvarlarından fazla su aktığı ve kuyudaki su çoğaldığı için gazın aktığı bir müddet belli olmamış, âdeta kesirli gibi olmuştur. Fakat son bir iki gün içinde gene eskisi gibi akmıya başlamıştır.

Tacirler birliği

Ithalât ve ihracatçıları toplıyacak!

Istanbul tacirlerinin kendi aralarında Tacir'er birliği yapacağını dünkü nüshamızda yazmıştık.

Dün öğrendiğimize göre Tacirler birliğini ithalât ve ihracat tacirleri teşkil edeceklerdir.

Birliğin nizamnamesi kısmen hazırlanmıştır. Nizamname biter bitmez hükûmete müracaat edilecektir.

"Tacirler birliği., teşkil edilirken Istanbul ticaret odası umumî kâtibinin bu hususta ne düşündüğünü öğrenmek istedik.

Vehbi bey bir muharririmize bu mesele hakkında şu malûmatı verdi:

— "Tacirler birliği, namile bir cemiyet yapıldığı hakkında resmen malûmatım yok. Hatta hususî şekilde de.. Yalnız gazetelerde okudum öğrendim.

Kanuna göre her vatandaş cemiyet yapmakta serbesttir. Bahusus bu tacirler birliği olursa bizi de memnun eder. Esasen sanayi birliği, vapurcular birliği, manifaturacılar birliği ve saire bir çok meslekî birlikler vardır. Bu arada ithalât ve ihracatçılarda bir birlik yaparlarsa iyi olur. Bize de yardım ederler.

Bir semaver çalmak cürmü

3 sene altı ay hapis

Bir semaver çalmak davası. Maznun, sarı sakallı bir adam. Adı: Ziya.... Mevkuf olarak Istanbul ikinci ceza mahkemesine getirildi.

Muhakemenin son celsesi... Reis, maznuna kararın okunacağını söyledi. Karar okundu.

Bundan anlaşıldığına göre, semaver, koskada bir dükkândan çalınmış. Gece, dükkânın "muhkem olmiyan„ kapısı "alelâde„ açılmak suretile....

Ziyayı, polisler Lâleli yangın yerinde semaveri götürürken yakalamışlar. Fakat, kendisi çaldığını inkâr etmiş. "Çalmadım, buldum„ demiş. Halbuki, polislerin şehadetile aksi sabit...

Bu itibarla Ziyanin üç sene ağır hapse konulmasına karar verilmiştir. Ancak, sabıkası da olduğundan, bu müddet altı ay arttırılmış, üç sene altı ay hapse mahkûm edilmiştir.

Otomobille Paristen şehrimize..

Suriye reisinin oğlu Nasuhî Bey Elhabip kendi idare ettiği hususî otomobille Paristen şehrimize gelmiştir.

Nasuhî Bey birkaç gün şehrimizde kaldıktan sonra gene otomobille Adana yolile Suriyeye gidecektir.

İşliyen Yara

Millî Roman — 18 — Yazan: Necmettin Halil

O sene mektepte bundan başka ehemmiyetli hâdise olmadı. Fakat bu vak'a Turanı da daha fazla doktor Vuda yaklaştırmıya sebep oldu.

O yılın tatilinde Turan iki ders fazla alarak cünyor sınıfına geçti. Biraz sıkıştığı takdirde iki sene zarfında diploma alabilmesi mümkündü.

III

Yeni ders yılı gürültülü bir hâdiseyle açıldı.

Büyük talebeden bir grup bir öğle teneffüsü esnasında mütalâahanede toplandı. Bu içtimaın mevzuu mektepte bir " Tayyare ianesi kolu „ teşkiliydi.

Kolecde henüz millî mahiyeti haiz bir teşekkül yoktu. Talebe teşekküllerini sıkı bir kontrol altında bulunduran idare çocukların heyecanlarını ve faaliyetlerini daima zararsız, daha doğrusu kendilerince faydalı sahalara sevketmeyi meslek tutmuştu.

Müdür doktor Vud bu yeni teşekkülden haberdar olunca asabileşti. Ertesi gün üç talebe kendisine müracaatla teşebbüslerini bildirdiler ve bir umumî içtimada bütün talebeyi bundan haberdar etmek için müsaade istediler. Doktor Vud müsbet veya menfi hiç bir cevap vermeksizin:

— Düşünelim de sizinle tekrar görüşürüz.

Diye çocukları savdı ve o gece beşler meclisini içtimaa davet etti.

Beşler, uzun müzakereye ihtiyaç hissetmeksizin ittifak ettiler ki böyle bir teşekküle imkân vermek gayelerine hiyanet etmek demektir.

*

Günler geçiyor ve "Tayyare ianesi kolu „ müteşebbisleri müracaatlerine dair müdürden bir cevap alamıyorlardı; haftanın sonunda tekrar kendisini görerek içtima gününün tayinini istediler. Müdürün yanında muavini Mister Allen de vardı.

Doktor Vud sesine mümkün olduğu kadar hayırhah bir eda vermiye çalışarak:

— Çocuklar, dedi. Ben şahsan böyle bir teşekkülü mektep içinde faydalı bulmuyorum. Bakınız Profesör Allen de benim fikrimdedir. Tayyare cemiyetiniz memleketin her tarafından kâfi miktarda yardım görüyor, sizin toplıyacağınız beş on liraya muhtaç değildir. Halbuki siz bu yardımı daha faydalı sahalara hasredebilirsiniz. Meselâ fakir çocuklara yardım ediniz. Bir insan için hemcinsine yardım etmekten büyük zevk olur mu?

Çocuklar heyecanla giriştikleri bu teşebbüslerinde önlerine böyle lüzumsuz engeller çıkarılmasından müteessir olmuşlardı. Içlerinden biri müdüre itiraz etti:

— Biz bu işte toplanacak para miktarını nazarı itibara almıyoruz. Maksadımız bütün Türk talebenin memleketin bir müdafaa vasıtasına yardım etmek zevkini duymalarıdır.

— Fakat çocuğum bu biraz siyasî bir meseledir ve sizin karışmanız doğru değildir.

— Bunun siyasetle ne alâkası var Doktor Vud? Bu mesele bizim için tamamiyle millîdir ve biz bu işi başarmıya azmettik.

— Oo... Siz mektep idaresine karşı karar vermek hakkına malik değilsiniz. Biz sizin iyiliğiniz için çalışıyoruz. Menfaatinizin nerelerde olduğunu sizden iyi takdir ederiz. Binaenaleyh şimdilik bu bahsi burada bırakınız, lâzım olursa tekrar görüşürüz.

— Buna mâni olmıya hakkınız yok Doktor Vud.

— Yeter; çıkınız diyorum.

*

O gece cemiyetin müteşebbisleri gizli ve heyecanlı bir toplanma yaptılar. Hepsinin gözlerinde kinli bir parıltı vardı. içlerinde en ateşlisi Riza ismindeki gençti; yumruklarını sallıya sallıya:

— Ah çocuklar, diyordu; görüyorsunuz ya, teşebbüsümüz bu adamların maskelerini bir kere daha düşürmiye sebep oldu. Onlarca, bizim içimizde herhangi bir millî duygunun uyanması tehlikedir. Çünkü bu suretle yetiştirmek istedikleri tip olmaktan çıkıyor. Maalesef biz de bu hususta lâzım olduğu kadar toplu değiliz; içimizde kaymış, bozulmuş olanlar var. Meselâ Osman, Tahir, Turan, Haşim, Hüseyin.. Daha sayayım mı? Bunların hepsini Amerikaya yollamak vadiyle avutuyorlar; o budalalar da böyle bir nimete kavuşmak için milliyetlerini, dinlerini fedaya çoktan razı. Biz başımızdakilerle mücadele edeceğimize asıl bu içimizdeki mikroplarla uğraşmalıyız.

— Yahu, ben Turanı bu sınıftan sanmıyorum.

— Nasıl değil? Ben ona ne kadar tesir yapmıya çalıştım. Fakat o Mister Peri denen yılan yok mu? Küçükler için zehirin koyusu ondan geliyor. Turan da buraya geldiği gündenberi onun peşindenayrılmıyor. Neyse bu sene cehennem olup gidiyormuş.

— Oo.. Merak etme, yenisi var. Şimdi Turanın şeyhi Mister Allendir.

— Neyse çocuklar, mevzuu dallandırıp budaklandırmıyalım. içinde bulunduğumuz muhitin ne batak olduğu malûm. Biz asıl cemiyet işine gelelim. Bize büsbütün mani olmıya kalkarlarsa ne yapacağız?

— Yapılacak şey bence basit. Yarın müracaatimizi tahrirî olarak tekrarlarız ve daha ziyade mümanaat etmiye kalkarlarsa Maarife müracaat edeceğimizi de bildiririz, ister istemez yelkenleri suya indirirler. Kabul mü?

— Kabul, kabul..

(Devamı var)

Damgasız kaçak etler

Şehrin bazı semtlerinde kasaplarda kaçak ve damgasız et satıldığı görülmüştür. Buna mani olmak için belediye, şubelere yeniden emir verilmiştir. Dün Sultanahmetteki kasaplara böyle kaçak et getiren bir kaçakçı yakalanmıştır. Dün sabah yedide sırtında bir çuval olduğu halde bir adamın Sultanahmetten geçtiği görülmüş, çevrilerek çuvaldaki 43 kilo kaçak et müsadere edilmiştir. Kaçakçı Ali polise teslim olunmuştur.

SINEMA

Afrikadan Holivuda

Geçenlerde gösterilen Tüccar Horn filminde büyük bir muvaffakiyet kazanmış olan Edvina Bot bu filmi çevirirken Afrika ormanlarında sivri sinekler tarafından ısırılmış ve Tropika cinsinden bir ısıtmaya yakalanmıştı. Uzun bir tedaviden sonra iyileşmiş olan bu artist, artık Afrikada çektiği zahmetlere mukabil yıldız mertebesine yükselmiş, istediği gibi eğlenmeğe başlamıştır. Edvina şimdi, Holivudun en şık artistlerindendir.

Roman Novarro saçlarını kesti

Bu haber, şüphesiz Ramon Novaronun âşıklarını müteessir edecek. Filhakika güzel Ramon, hafif kıvırcık olan ve gözleri kadar siyah güzelim saçlarını dibinden kestirmiştir. Sebebi de şu.

Ramon Çinde cereyan eden ve İsmi Güneş kızı olan bir film çevirecek ve orada bir Çinli rolü oynıyacaktır. Ramon bu rolü tamamen temsil edebilmek için başını ustura ile tıraş ettirmiş ve bir bilârdo bilesi gibi parlak, yuvarlak bir kelle ile ortaya çıkmıştır.

Şimdi Ramon Novaro, takke ile dolaşıp duruyor. Bu saçlara ne yazık!

Diyeceksiniz, değil mi küçük hanım. Fakat merak etmeyiniz yakında gene çıkarlar.

Yıldız olupta boşanmamak olamaz

"Bir gönülde iki sevda olamaz,, şarkısı vardır, bilirsiniz. İşte buna "Yıldız olup boşanmamak olamaz,, mısraını da ilâve ederseniz yeni bir şarkı gibi okuyabilirsiniz.

* * *

Dünya yüzme şampiyonu Joni Veismullerin şimdi Amerikanın en meşhur sinema artistlerinden olduğunu biliyorsunuz.

Joni 1931 senesinde, yani geçen sene Bobe Arnst isimli bir Holivut artisti ile evlenmişti. İşte, şimdi boşanıyorlar. Sebebi de şu:

Joni Nevyorka giderek bir tiyatroda oyunlar oynamıştı. Bu güzel ve yakışıklı çocuğun etrafını hemencecik yüzlerce kadın sarmış ve nihayet onu baştan çıkarmışlardır.

Joni de Holivutta olan karısına bir mektup yazarak "Dostça ayrılmayı,, teklif etmiştir.

Bakalım ne olacak?

* * *

Buna mukabil Holivutta pek âlâ geçinen çiftler de vardır. Meselâ İren Dun ile Dr. Grifit ve Joan Kravfort ile Duglas gibi. Hele bunlar üç senedir hâlâ bal aylarını bitirememişlerdir ve herkesin kıskançlığını celbetmektedirler.

Fakat işin komik tarafı şudur. Harold Loyt'in babası Darold Loyt 62 yaşındadır ve 40 yaşında bir artistle evlenmiştir. Bal ayı seyahati olarak da bir devriâlem yapmıya karar vermişlerdir.

Bakalım bu çift ayrılmıya vakit bulabilecekler mi?

Yeni Filimler

Majik Sinemasında

65

Veda Busesi

Bu hafta Majik Sinemasının göstereceği güzel bir film

Bu akşamdan itibaren Majik Sinemasında gösterilmiye başlanacak olan Veda Busesi filminden

Genç don Fransisko Delfino, Meksikada tahsilini ikmal ettikten sonra iki sene cemahiri müttehide hükûmetlerine ilhak edilecek ve dünyanın her tarafından gelen bir takım haydutlara melce teşkil edecek olan ve babası Moryano, kız kardeşi Dolores ve nişanlısı Rozitanın dehşet içinde yaşamakta oldukları ana vatanı Kaliforniyaya avdet eder.

O havali Şerifi (inzıbat âmiri) Harkense hayvanlarını teslim etmekte olan vatandaşlarına o esnada yapılan zulmün şahidi olan Don Fransisko son derece asabileşir ve hayvanları kaçırır. Cebren parasını aldıktan sonra Harkensin hayvanlarını da salıvererek kendine (El Puma) ismini verir.

Bununla beraber ailesine bundan hiç bahsetmez.

Harkens fena bir adam olan avukat Traversi de yanına alarak, adamlarile birlikte Delfino'nun vâsi çiftliğine tesahüp etmek ister.

İhtiyar Marino her ikisinin de arazisinin senetlerini çalarken bastırdığından, onu öldürürler.

Fransisko sadık uşağı Juanla bir bara girer ve orada Lüpe tesadüf eder. Onunla içer. Fakat Herkensle adamları onu ele geçirirler ve tam ipi boğazına geçirdikleri esnada Rangers (Resmî kıtaat) âmiri yüzbaşı David Hovard yetişerek onu kurtarır.

Az bir zaman sonra David, Delfino'nun çiftliğini ziyaret ettiği esnada Fransisko'nun kız kardeşini görerek âşık olur.

Don Fransisko bazı vatandaşlarile beraber bir çete teşkil eder. Nişanlısı Rozita, kendisile birlikte gelmesini ondan rica ederse de Fransisko kabul etmez.

Atına binip Los Ancelosa gider. Orada Harkense tesadüf eder. Hasmından evvel davranıp tüfeğini omuzlıyarak, babasının katilini öldürür, ve dağa kaçar.

Fransiskonun kız kardeşini alacak olan Davit Hovard, onu memleketi terk için on dakika mühlet verir. Fransisko buna, ancak Rozita'nın David tarafından Meksikaya gönderileceği vadini aldıktan sonra muvafakat eder.

Don Fransisko atma binerek gider ve ancak yükseklere çıktığı zaman doğduğunu gören memleketi son bir defa selâmlamak üzere tevakkuf eder!

Veda Busesi filmini çeviren artist Rişar Bartelmes (Richard Barthelmess) hakkında elde ettiğimiz hususî malûmatı da aşağıya yazıyoruz:

Richard Barthelmess'in film hayatına atılması ta uzaklarda bir köyde çalışırken vukubulmuştur. O civarda çalışan bir film kumpanyası onu bir miknatıs gibi çekmiş ve işini gücünü terketmiştir. Fakat kendine san'at intihabındaki bu isabeti mesleğindeki büyük muvaffakıyetlerile sabit olmuştur. Bugün genç yaşına rağmen First National'ın en büyük yıldızlarından biridir ve bu hafta Majik Sinemasında gösterilecek olan "Veda Busesi,, filminde temsil ettiği rolde bütün cihana yüksek kudretini bir daha ispat etmiştir. Barthelmess Nevyorkta doğmuştur. İki yaşında iken babasını kaybetmiş, annesi kendi hayatını ve oğlunun hayatını kazanmak için tiyatro hayatına avdete mecbur kalmış ve oldukça büyük bir aktris olmuştur. Kendisi turneye çıktığı zaman Barthelmess'i bir askeri mektebe kaydettirmiş ve onu bitirdikten sonra Tiriniti - Colleje vermiştir, ondan sonra Barthelmess annesile beraber ufak rollere çıkmıya başlamıştır. Mektepte bilhassa tiyatro ve edebiyatla meşgul olmuştur. Kendisinin yüksek san'at kabiliyeti En Büyük Zaferi, Mahpusun Şarkısı, Şafak Keşif kolu, gibi büyük filmlerde görülmüştür. Bu defa Veda Busesi filminde kendisini bir kere daha alkışlamak fırsatını bulacağız.

Rişar Bartelmes

Kutuplarda yapılan bir filim

Bundan birkaç gün evvel, gene bu sütunlarda, Paris hususî muhabirimizin gönderdiği bir mektubu neşretmiştik. Bu mektupta "Mavi ışık,, isimli bir filmden ve bu filmin kahramanı Lena Rieffensthal'den bahsediliyordu. Bu güzel ve sporcu sinema yıldızının henüz İstanbulda hiçbir filmini görmedik.

Lena Rieffensthal bu sefer, meşhur tayyareci Vedet ve profesör Frankla beraber, kutuplara yapılan bir sefere iştirak etmiş ve orada bu münasebetle "İmdat buz dağları geliyor,, isimli bir film çevirmiştir.

Buz dağlarının ne olduklarını bilirsiniz. Bunlar kocaman... buz dağlarıdır işte!.. Yalnız bu buz dağları kutup denizlerinde cereyanlara kapılarak yüzerler. Bazan biribirlerine çarparlar, küçük olanı parçalanır.

Bu buz dağlarından birisi de, hatırlarsınız, meşhur Titanik gemisine çarpıp batırmıştı. İşte Lena Rieffensthal buralara gitmiş, büyük tehlikeler geçirdikten sonra, filmi çevirip Frank heyeti seferiyesile beraber dönmüştür.

Lena Rieffensthal kutuplarda, oranın yerlileri olan Eskimolarla da tanışmış ve sevmiştir. Bu insanlar dünyanın en mes'ut adamları imiş. Güzel artist onlar için diyor ki:

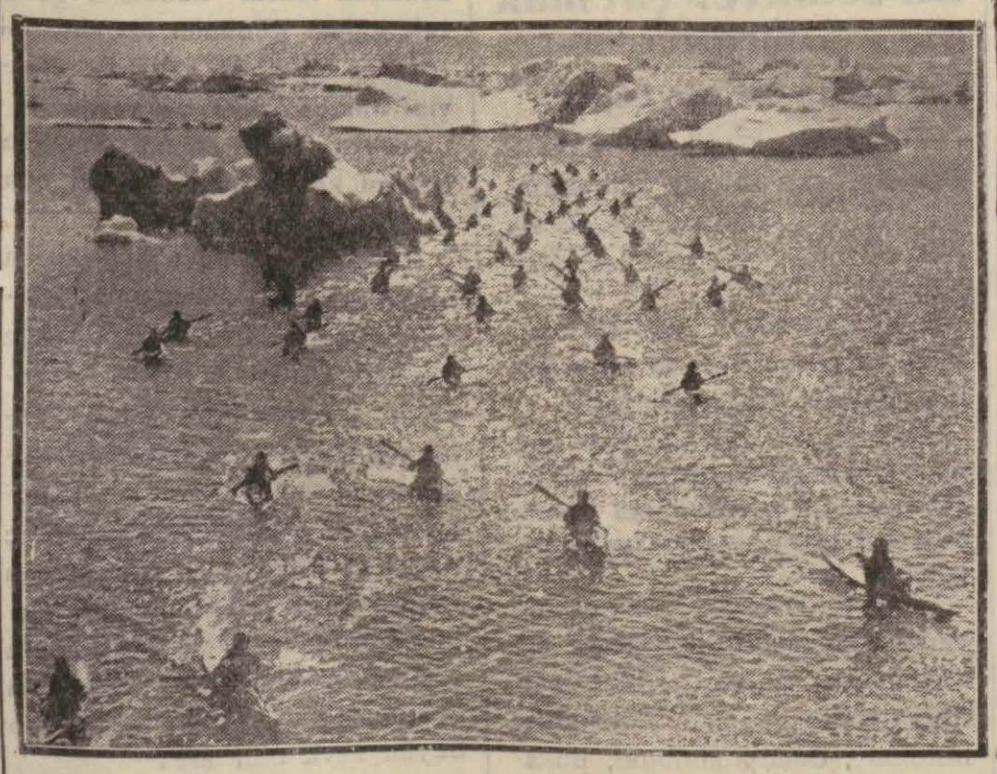

Kutupta Eskimolar balık avında

— Kutpa giderken bana eskimolardan bahsetmişler ve kulübelerine, kokudan giremiyeceğimi söylemişlerdi. Halbuki böyle değil. Hatta diyebilirim ki eskimolar Avrupaya gelseler, bir çok evlerimize onlar kokudan giremezler. Sonra bu insanlar hırsızlık nedir bilmezler. Hoş nereden bilecekler? Deniz, onların bütün ihtiyaçlarını tatmin ediyor. Vakıa aralarında kavga etmiyorlar değil. Yalnız kavgaları bıçak veya yumrukla halletmiyorlar. Bütün köyün halkı toplanıyor, iki rakip ortaya çıkıp iddialarını şarkılarla söylüyorlar. Hangisi daha iyi söylerse meseleyi o kazanmış oluyor ve mağlûp olan omuzuna eşyasını vurduğu gibi o köyden kalkıp başka bir köye hicret ediyor.

Lena Rieffensthal'in naklettiği bu âdetlerin, akvam cemiyeti tarafından nümune olarak alınması ne kadar doğru olurdu.

* * *

Kutupta alınan bu filmde harikulâde güzel manzaralar vardır. O kadar ki, insan adeta, orada yaşamadığına teessüf ediyor. İnanmazsanız yukarıya koyduğumuz resme bakınız.

Kısa Sinema Haberleri

Birkaç sene evvel Darülbedayide oynamış olan ve Halit Fahri beyin tercüme ettiği (R. U. R. Robut) isimli eser Amerikada filme alınacaktır. Rejisörü Ruben Mamulyandır.

§ Brigit Helm bir casusluk filminde rol alacaktır.

§ Portekizde bir sinema mektebi açılmıştır.

§ Rişar Diks ile İren Dun Aşk isimli bir filmde oynuyorlar.

EĞLENCELİ YAZILAR

— Dün şurada bir dükkânda yeni boyanmış bir iskemleye oturmuştum, elbisem boyandı. Kocam yenisini yaptıracak.
—Aman, ben de gideyim,hangi dükkân bu?

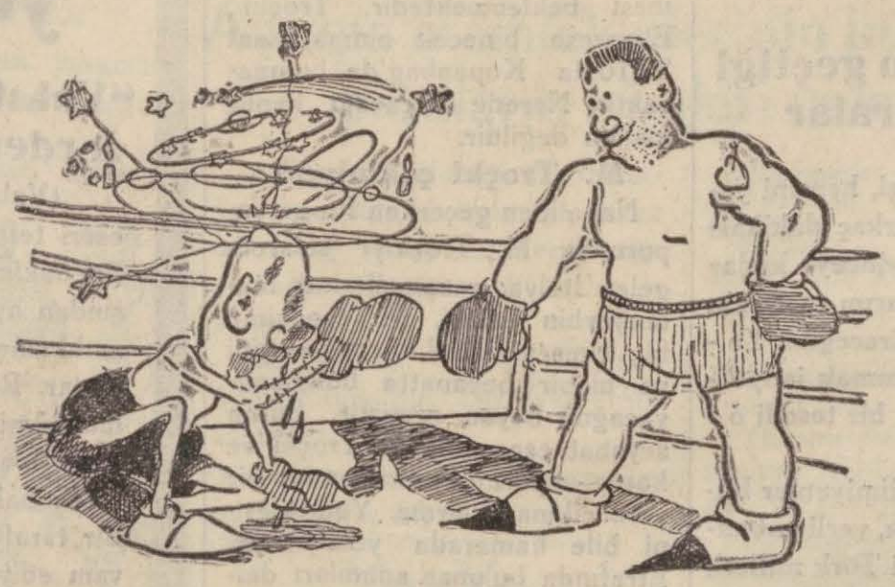

— Eğer böyle vahşilikte devam edersen bir yumrukta ben vuracağım ha ...

Nikbin bir zat hâbèrin olsun
— Havalar gene güzelleşmiye başladı !

istirahat

Bir doktora kaynanası müracaat etmiş, vücudunda bir kırıklık olduğunu, midesinin bozulduğunu, başının ağırdığını söylemiş, doktor şöyle bir baktıktan sonra:

— Uzun bir müddet istirahat etmelisin!

Demiş. İhtiyar kadın:

— Peki ama dilime bakmadın?

Deyince doktor şu cevabı vermiş:

— Lüzumu yok ki.. Dilinin de istirahate ihtiyacı var.

Bir sual ve cevabı

Şükrü sınıfta yo-yo oynuyordu. Hoca her şeyden bir parça bahsettikten sonra sıra ile talebeye anlattıklarını sormıya başladı. Şükrü ancak o zaman kendine gelebildi ve sıra kendine gelince yo-yoyu cebine yerleştirdi ve ayağa kalktı:

— Söyle bakalım Şükrü efendi tütün nereden çıkar?..

— Tabakadan efendim..

Uzak bir kardeşlik

Kızıl Hasan yirmi beşinci defa yakalanmış, karakola gönderilmiş, iki gün iki gece orada misafir edildikten sonra adliyeye davet edilmişti. Bu davete de çoktan hazırmış gibi derhal icabet ettikten sonra müstantiğin huzuruna çıkarıldı. Yaptığı cinayetin sebepleri soruldu. O her şeyi çalışkan bir talebe gibi derhal anlattı, anlattı. Sonra müstantiğin şu sualine:

— Sende hiç vicdan yok mu? Öldürdüğün adam kardeşin değil mi?

Derhal ve kemali masumiyetle cevap verdi:

— Kardeşim ama çok uzak efendim. Ben anamın ilkiyim, o sekizinci çocuğudur..

Lokantanın kedisi

Hakkı bey her vakit devam ettiği lokantada garsona sordu:

— Sizin kediyi göremiyorum, yok mu?

— Kalmadı efendim..

Bir zanaat

Mahpuslara hayli zamandır bir çok hüner öğretiliyor.. Kunduracılık, marangozluk, terzilik..

Dört mahpusun müddeti birden bitmiş, dördü birden tahliye edilmişler. Müdürün odasında çıkacakları sırada hapishane müdürü birine sormuş:

— Sen burada ne öğrendin bakalım?.

— Kunduracılık efendim.

— Ya sen?.

— Ben mürettiplik öğrendim .

Üçüncüsü de demircilik san'atini öğrendiğini söyleyince sıra dördüncüye gelmiş. O biraz tered dütten sonra:

— Doğrusu müdür bey, ben bu dört buçuk sene içinde bir daha polise yakayı kaptırmamak zanaatını öğrendim.

Şoförlük

Arabalarına dayanmışlar konuşuyorlardı . . İkisinin arabaları da gün görmüş, yaşını başını almış idi. Biri dedi ki:

— Evli misin, Ahmet Bey?.

— Elbet.. Ya sen?.

— Ben de evliyim. Hem de garip bir surette evlendim. Bir gün Bayazıttan aşağıya inerken bir hanım kıza çarptım, hafifçe yaralandı. Hemen arabaya atıp hastahaneye götürdüm. Polise haber vermemesi için yalvardım, yakardım, yakardım, sonunda "beni alırsan söylemem.,, dedi. Ben de aldım.

Şoför Ahmet Bey güldü:

— Eğer; dedi. Her şoför çarptığı kadını almıya mecbur edilse alimallah kazalar yarı yarıya iner..

Bir muayene

İnegölden İstanbula yüzü gözü sarılı gelen bir yaşlı köylü doğru Sirkeci dişçilerinden birine baş vurmuş. Ağzını açmış. Berbat bir hale gelen dişlerini göstermiş.

Dişçi uzun bir muayeneden sonra pazarlığı yapmış ve:

— Bu biraz güç bir ameliyattır, seni uyutmak lâzım!

Demiş köylü razı olmuş, fakat uyutulmadan evvel elini cebine atarak kesesini çıkarmış. Dişçi:

— Canım ehemmiyeti yok, hele bir ameliyatı yapalım da sonra verirsin!

Köylü kesesindeki paraları sayarak:

— Onun için değül, uyumadan hele bir gaç paramız olduğunu bileyüm deye bahıyorum..

Bir hiddet

Geçende idarehanemize üstü başı düzgün, sözü sohbeti yerinde bir zat gelerek bir izdivaç ilânı vermek istemişti. Ulvi Bey:

— Beş lira efendim!..

Deyince bu zat birden hiddetlendi:

— Vay evlendiğimi gazeteye yazmak için bir de para mı istiyorsunuz? Siz su basmasından, zelzeleden, tramvay ve ya otomobil kazalarından para alır mısınız?

Açlık ve buğday

Hâkim, üstü başı perişan, fakat çok cevval ve zeki olan maznuna sordu:

— Bakkal Tursun ağanın dükkânından beş okka buğday aşırmışsın..

— Gözüm kararmıştı, bir haftadır açtım efendim.

Vapur

Nimet Hanım yola çıkan kocasına sordu:

— Bey, bineceğin vapur hangisi?.

— İyi bir vapur.. Beş bin tonluk imiş..

— Beş bin tonluk mu?. Neyse gideceğin yer uzak olmadığı için zararı yok.

Sıhhat ve alacaklılar

Uzun zamandan beri biribirini görmiyen iki arkadaş tipili bir havada tramvay yolunda karşı karşıya geldiler.

— Vay Necmiciğim, sen misin? Ne yapıyorsun, ne âlemdesin; seni çok iyi buldum. Fevkalâde sıhhatte.. Galiba bu yaz bir sayfiyeye gidip yan geldin.

— Hayır, ben İstanbuldan ayrılmadım ama bütün alacaklılarım sayfiyelere çekilip yan geldiler de ondan kendime gelebildim.

— Peki ama neden benim gibi piyano çalan bir kızı istemiyorsunuz da keman çalanı tercih ediyorsunuz ?
— Keman pençereden kolay atılır da ondan ...

— Hanımefendi, size bir şarkı söylerdim ama yukarıki komşularınız rahatsız olur diye korkuyorum ..
— Zarar yok Efendim, onların hergün havlıyan bir köpekleri var ...

Dil Köşesi

Dilimizin büyüyüp güzelleşmesi için ..

Dil inkılâbının manası — Dilimizin geçtiği tekâmül yolu — Acıklı manzaralar

Geçen kış İstanbul radyosunda bir sıra konferans veren Refik Ahmet Beyin bu seno de çarşambaları radyoda muntazam konferanslar vereceğini yazmıştık.

Refik Ahmet Bey, ilk konferansını dün akşam vermiştir. Konferansın mevzuu "Dilimizin büyüyüp güzelleşmesi„ idi. Günün meselesi olan dil bahsi hakkında etraflı bir hulâsa mahiyetinde olan bu konferansı a - şağıya derceediyoruz:

Hanımefendiler, beyefendiler,

Son zamanlarda ortalıkta bir dil lâfıdır gidiyor; dilimizi sadeleştirelim, dilimizi yabancı keli - melerden temizliyelim, dilimiz şöyle olacak, dilimiz böyle olacak, kitaplarımız değişecek.. filân filân ve filân!„ diyor - lar. Gazeteler, geçenlerde bu işi alaya alan kimseler bile olduğunu yazdılar, böylelerinden acı acı şikâyet ettiler. Gazeteler bu şikâ - yetlerde şüphesiz haklıdırlar. Etrafında münakaşalar, müzake reler yapılan dil bizim kendi dilimizdir, türkçedir. İstenilen şey de bu dilin büyüyüp güzelleşmesidir. Aklı başında bir insan hiç ken - disile, kendi dilile, hele böyle yüksek ve temiz bir maksat karşısında alay etmiye kalkar mı? Bu ne ayıp şeydir, değil mi?

Dil meselesini günün bellibaşlı mevzuları arasına sokan hâdise, sanırım ki bu sonbahar başında İstanbulda Birinci Büyük Dil Kurultayının toplanmasıdır. Pek yüksek bir duygunun, yerinde bir düşüncenin doğurduğu o büyük toplantıda dil işinden anlıyan en yüksek adamlarımız tetkiklerini söylediler, herkesin maksatta bir olduğu görüldü, bu maksada erişebilmek için hazırlanılmıya ka - rar verildi, Türk dili tetkik cemi - yeti yapıldı. Bu cemiyetin esaslı surette çalışmıya başladığını da son günlerde gazetelerde okuyorsunuz. Dilek bu kadar temiz ve yüksek, dileğe ermek için verilen karar bu kadar kuvvetli olduktan sonra bu cemiyetin muvaffak o - lacağı tabiîdir. Bundan şüphe e - dilmemelidir. Ancak düzeltilmesi istenilen dil bizim dilmiz olduk - tan sonra pek güzel an - laşılır ki bu iş de sade birkaç kişiyi, bir cemiyeti alâ - kadar eden bir iş değildir. Benim dilim için çalışıldığını görürüm de ben durur muyum? Siz kendi diliniz için çalışıldığını görür de nasıl durursunuz, bu işe nasıl lâ - kayt kalırsınız? Türk dili tetkik cemiyetinin maksadında muvaffak olmamasına nasıl imkân yoksa bu işte bizim lâkayt kalmamıza da öylece imkân yoktur. Bu iş hepimizin, hem de pek yakından alâkadar olmamız lâzım gelen bir iştir.

Türk dili tetkik cemiyeti, başladığı işi elbette başaracaktır ve onun maksadına erişebilmesi için hepimizin bu işe canla başla sarılmamız ve çalışmamız lâzım - dır.

Efendim, yapılmak istenilen şey nedir? Niçin yapılmak isteniliyor? Bu sualin cevabını verebilmek için arkaya bakmak, geçmiş zamanlara dönmek ve uzaklara, ta uzakalra kadar gitmek lâzımdır. Bu son sözümle sizi günlerce sürecek bir tetkikin ağırlığı altına sürüklemek istediğimi sanmayınız. Hayır, efendim, arkası önü, geçmişi, gelmişi, hepsini yarım saatin, işte birkaç dakikası da bu sözleri söyleyinceye kadar geçip gitmiş olan yarım saatçiğin içinde söyleyip bitireceğim. Yorulmıyacağımızı ummak istiyo - rum; bu benim için bir teselli o - lacak.

Efendim, artık bilmiyenler bildi, uyuyanlar uyandı, yerli yabancı herkes öğrendi ki Türk milleti, yer yüzünün en eski, bir milleti - dir. Öyle bir millet ki, dünyanın medeniyet ve kültür kaynağı olan Orta Asyadan çıkarak her tarafa yayılmıştır. Bir millet ki dimağı büyük vapurların önlerindeki kuvvetli projektörlere benziyor, dolaştığı yerlere taşkın, coşkun ışık çağlıyanları boşaltıyor; dünyanın ilk devirlerindeki haşyet verici karanlığı insanlığın alnındaki bilgisizlik ve iptidaîlik lekesini siler gibi silip temizliyen bir millet...

Böyle yüksek medeniyetler sahibi olan bir milletin yüksek bir edebiyata da sahip olacağı tabiîdir. Zaman, Türk edebiyatının en eski devirlerine ait eserlerden bize pek az şey bırakmış olmakla beraber Türklerin en eski zamanlarda en ince ve yüksek hisleri en kuvvetli şekilde söylemiş olduklarını görüyoruz. Gerek bıraktıkları edebiyat eserleri, gerek büyük dil bilgiçlerinin esaslı tetkikleri gösteriyor ki yer yüzünde pek eski zamanlardan beri yaşayıp sürüp gelen, başka başka yerlere dağılan Türk kollarında esasta bir olan büyük bir Türk dili vardır. Bu dil, sağlam, hem kelime, hem kaide yüzünden zengin, her ihtiyacı söyliyebilen, başka dillere kelimeler veren büyük bir dildir.

Yer yüzünde âlimlerin okuya - bildikleri yazıların en eskisi Sumerlerin milâttan 4000 yıl evvel yazmış oldukları kitabelerdeki çivi yazısıdır.

Mezopotamyaya Orta Asyadan gelmiş olan Sumerlerin diline ait gramer, lûgat ve yapılan lisan mukayeseleri gösteriyor ki Sumer dili — türkçenin en eski şekillerindendir.

Garpli âlimlerden muhtelif kimselerin ve bu arada bilhassa Stephan Langdon'un ve bizim memleketimizde de kıymetli üstat Ahmet Cevat beyin çalışmaları bu hakikati kuvvetlendirmiştir.

Bunlardan başka Türk dilinin en eski yadigârları hakkında Tokyo Darülfünunu profesörlerinden Shiratoni ve Macar âlimlerinden Nemet tetkiklerde bulunmuşlar, en eski Çin tarihlerinde Çinlilerin komşuları Türklere ait bazı kelimeler bulmuşlar.

İstikbalin kendisinden pek ümitli olduğu kıymetli tarihçimiz Gazi terbiye enstitüsü tarih muallimi Hüseyin Namık bey bu hususta birinci dil kurultayında ehemmiyetli bir tebliğde bulunmuştu. Milâttan evvel Anadoluda büyük bir medeniyet kuran Hititlerin konuştukları türkçeyi de hatırlıyarak daha yakın devirlere geçelim. Daha yakın devirlerde Orta Asyada türkçenin şimal lehçesi, cenup lehçesi, şark ve garp lehçelerinden mürekkep karışık lehçe olarak üç kısma ayrıldığını, milâttan sonra dokuzuncu, onuncu ve daha sonraki asırlarda Türkler islâm dinine girdikten sonra şimal türkçesinin Hakaniye lehçesi, cenup türkçesinin de Oğuz lehçesi ismini aldığını biliyoruz. Şimal lehçesi, yani Hakaniye türkçesi daha sonraları on dördüncü asırda Cengizin oğlu Çagataya nispet edilerek Çagatayca ismini aldı. Asyadaki bir çok Türk kollarının dillerini bu umumî isim altında toplamak mümkün oluyor.

Oğuz Türklerinin garba doğru yürüyerek Anadoluya yayılmaları üzerine eski cenup lehçesi, yani Oğuz lehçesi bir taraftan Kafkaslarda, İranın bir kısmında, Irakta ve Elceziredeki Türklerin konuştukları Azerî lehçesi, öte taraftan da Anadolu ve Rumelindeki Türklerin konuştukları garp lehçesi, yani Anadolu lehçesi olmak üzere iki kısma ayrılıyor.

Grameri esaslı, kelimeleri çok, kelime yapmak kabiliyeti zengin olan türkçe böyle kollara ayrılıp hazinesini dağıtırken zaman zaman acıklı manzaralar karşısında kalıyoruz.

Zaman oluyor ki bu güzel, canlı, kuvvetli dil ihmal ediliyor, İranı işgal eden Selçukîler, yeni tebaalarını hoşnut etmek için bir taraftan onların kendi dillerinde konuşmalarını serbest bırakıyorlar, bir taraftan da İran şairlerini himaye ediyorlar, İran lisanı Türk devlet adamları tarafından korununca alıp yürüyor, bir aralık resmî dil haline bile geliyor, Türk oğlu Türk şairler eserlerini acem dilinde yazmıya kalkıyorlar. Türk dilinin Türk elinde uğradığı bu ihmalin azabı asırlara kadar sürmüştür ve hâlâ onun fenalığını çekiyoruz.

Anadoluda Selçuk hükümdarını mağlûp eden Karaman oğlu Mehmet Beyin yüksek atılışı olmasa idi kimbilir bu hal nerelere kadar varacak!

Karaman oğlunun işe karışması Türk dilini tekrar devlet ve ordu lisanı haline getirdi. Esasen halk, öz dilini konuşuyor, onu söylüyor, çalıyor, onunla gülüyor, onunla ağlıyordu. Konuşma dili olan türkçe bu müdahaleden sonra yazı dili olarak da kullanılmıya başlanıldı. Fakat iş işten geçmiş, acem aşısı bir kere kana karışmıştı!.

(Sonu yarın)

M. Troçki

Kopenhag yolunda

Kopenhag, 23 (A.A) — Troçkinin saat 14 te Esbjerg'ye gelmesi beklenmektedir. Troçki, Eksprese binecek olursa, saat 22,10 da Kopenhag'da bulunacaktır. Nerede oturacağı henüz malûm değildir.

M. Troçki çekiniyor!

Napoliden geçerken Praga vapurunda M. Troçkiyi ziyarete gelen Italya gazetecilerine mumaileyhin kâtibi, M. Troçkinin hiç kimseyi kabul edemiyeceğini ve hiçbir beyanatta bulunamıyacağını beyan etmiştir. Bütün seyahat esnasında M. Troçki ve karısı vapurun kamarasından bir yere çıkmamışlardır. Yemeklerini bile kamarada yemişlerdir. Etrafında bulunan adamları daima kamaranın kapısı önünde nöbet bekliyerek kimseyi içeri sokmamışlardır.

Aşk Arayan Adam

Bu hakim deli mi, yoksa akıllı mı ?

"Vakıt„ ın müsabakalı tefrikası. Bilenlerden 50 kişiye muhtelif hediyeler

(Vakıt) gelecek hafta (Aşk Arayan Adam) ismindeki eseri tefrikaya başlıyacaktır. Bu eserde bir (hakim) vardır. Bu hakim bir davada verilecek karar üzerine iki arkadaşından ayrılıyor. Maznunun beraeti taraftarıdır. Yanında iki mahkeme azası ise bu maznunun mahkûmiyetini iltizam ediyorlar. Reis akalliyette kalıyor. Fakat ekseriyetle verilen mahkûmiyet kararını tefhim ederken arkadaşlarına mahkeme salonunda şiddetle hakaret ediyor, sonra istifasını vererek hakimliği terkediyor ve bir sergüşet hayatına giriyor. Bir taraftan da arkadaşları ile alttan alta mücadeleye devam ediyor.

Bu hakim tipi büyük bir maharetle tasvir edilmiştir. Fakat eseri okurken bilhassa ilk safhalarda birçok kimseler bu adamın bir dâhi mi, yoksa bir deli mi olduğunda zaman zaman mütehayyır kalır.Eser fevkalâde eğlenceli,fevkalâde istifadelidir

Biz eseri tefrikaya başladığımız zaman (Vakıt) karilerine şu suali soracağız:

"— Bu romanın kahramanı olan hakim deli midir, yoksa akıllı mı ?„

Karilerimizin yirminci tefrika çıktıktan sonra o güne kadar elimize gelmiş olan cevapları içinde tetkikat yapacağız.

Tasvir edilen hakim hakkında verilecek "akıllı„ yahut "deli„ hükmüne göre doğru cevap vermiş olanların isimleri ilân edilecek ve içlerinden elli kişiye muhtelif mükâfatlar tevzi olunacaktır.

Hitler ihtiyar Mareşala kafa tutuyor !

İstediği zaman meclisi dağıtabilecek bir kabine teşkilini istiyor

Berlin, 23 (A A — Hitlerin bu gün öğle vakti reis cümhur Hindenburga tevdi edilecek olan cevabı, parlâmenter bir kabinenin teşkili için müşarünileyhin ileri sürdüğü şartların tamamen reddini natık olacaktır.

Oldukça uzun olan bu cevapta ileri sürülmüş olan şartlardan birer birer bahsedilecek ve Hitlerin bunları ne gibi esbaba mebni reddetmekte olduğu sarih bir tarzda izah olunacaktır.

Hitler, bilmukabele Hindenburgun vaktile M. Fon Papenin yaptığı gibi icabında Rayiştağı feshedebilecek bir riyaseticümhur kabinesi„ teşkili tavsiyesinde bulunacaktır.

Reisicümhurun cevabı

Berlin, 23 (A.A) — Riyaseti cümhur müsteşarı M. Meissner'in Hitler'in dün akşam sormuş olduğu suallere cevap teşkil eden mektubu münasebetile Reisicümhurun Hitler tarafından bir "Riyaseticümhur kabinesi„ teşkilini derpiş etmemiş belki parlâmento esasına müstenit bir kabine teşkilini istemiş olduğu beyan olunmaktadır.

Hitler, nasyonal sosyalistler komisyonunu, fırkanın Reisicümhur tarafından ileri sürülen 5 şartı muvacehesindeki vaziyetini tesbit eden ve müteakiben bu şartların parlâmenter bir hükümet teşkilini imkânsız bir hale getirmekte olduğunu beyan eden bir muhtıra tanzimine memur etmiştir.

Bu muhtıra, yarın Reisicümhura takdim edilecektir.

Hitlere itimat etmiyorlar

Berlin, 23 (A. A.) — Alman halkçıları fırkasının fikirlerini neşreden Correspondance gazetesi bu fırkanın Hitlerin riyasetinde teşekkül edecek bir kabineyi hiç bir veçhile tasvip etmiyeceğini beyan ettiğine dair diğer gazetelerde çıkan haberlerin tamamile asılsız olduğunu yazmaktadır.

Halkçılar fırkası, millî temerküz esasına müstenit bir kabineye müzaheret hususundaki vaziyetini asla değiştirmemiştir.

Hüsnü Bey bugün geliyor

Bir müddet evvel Karadeniz vilâyetlerinde bir teftiş seyahatine çıkmış olan inhisarlar umum müdürü Hüsnü Beyin bugü şehrimize gelmesi beklenilmektedir.

içki düşmanları cemiyeti

içki düşmanları cemiyetinin senelik kongresi bugün öğleden sonra Halk evinde yapılacaktır.

ÇOCUK

Ufak hikâye:

Ben erkek olmak isterim..

Evvel zaman içinde, kalbur saman için, deve dellâl iken, pire hammal iken ben de annemin beşiğini tıngır mıngır sallar iken "Fadime,, isminde bir kızcağız vardı. Ona göre Fadime güzel bir isim değildi. Ama ne yapsın adına bir kere böyle koymuşlar..

O en güzel, en şık bir isim mi istiyordu da Fadimeyi beğenmiyordu! Hayır, o erkek olmak istiyordu. Bunun için her zaman annesine yalvarıyordu:

— Kuzum anneciğim.. ben erkek olayım..

— Olamaz..

— Olurum.. Benim saçlarımı kes..

Annesi günlerce, haftalarca, küçük Fadimenin yalvarışına dayanamadı. Onun saçlarını erkek gibi kestirdi. Bir de erkek elbisesi giydirdi. Mektebe de "Ferdi,, diye kaydettirdi.

Artık küçük Fatmanın, pardon yanlış söyledim. Küçük Ferdinin sevincine ölçü yoktu. Hoplıyor, uçıyordu. Kahkaha atıyor, hep erkeklerle oynamak istiyordu. Bunun için de erkek çocukların yanından ayrılmıyordu. Fakat biliyor musunuz? Bu erkek çocuklar da ne hoyrattır. Hep fena şeyler yaparlar. Kavga ederler, mütemadiyen koşarlar, boks yaparlar. Daha olmazsa ağaçlara çıkarlar. Zavallı Ferdi bunları yapmıyordu. O şöyle yavaş yavaş sessizce, kibarca olacak oyunlar istiyordu.

Lâkin erkek çocuklar rahat bırakırlar mı?

— Ferdi.. diye biri gelir ensesine tokatı atar.. Bir başkası kolunu çeker, hiç olmazsa güreş yapmak için ellerini tutarlardı.

O ağacın dibinde Yo-Yo oynarken...

Hele muallim bey gezmiye götürse kırlarda, bayırlarda Ferdiye yapmadıkları kalmazdı. "Ses çıkmıyor,, diye yumruk atarlar, yahut birdirbir oynarken ayağına çelme takarlar, daha olmazsa, "el üstünde kimin eli var,, oynarken şaka niyetine mükemmel döğerlerdi.

Ferdi.. Onlara karşı hiç birşey yapamazdı. Işi kibarca halletmek için çalışır.. Uğraşır, fakat bütün bu gayretleri boşuna giderdi.

Bir gün sınıfile gezmiye gittiler. Çocuklar ağaçların üstünde elmalar toplarken o bir köşede elindeki yo-yo ile oynıyordu.

Nihayet sınıfın en yaramazı Mehmet, Ferdinin yanına sokuldu:

— Allahaşkına sen kızmısın

Erkek çocuklar ağaç üstünde en çetin işler yapıyerlard:...

nesin. Bizim gibi arslanca oynasana... dedi.

Ferdi buna cevap veremedi. Yalnız akşam eve gelince hüngür hüngür ağlıyarak ve utanarak annesine:

— Ben kızım.. Kız olarak kalacağım.. diyebildi. Annesi onun bu vaziyetini anladığı için:

— Yavrum.. dedi. Tabiat herşeyi bilerek yaratır.. Herkesin burada vazifesi başkadır. Erkeklerin işini kadınlar, kadınların işini de erkekler yapamaz..

Masalcı

Bunları Biliyormusunuz

Avrupa memleketlerinin kullandkıları paraların isimleri nelerdir?

Avrupada bulunan memleketlerin paraları ve bizim paramıza göre kaç kuruş ettiklerini öğrenmek istiyorsanız dikkatle okoyunuz!

Bulgaristan — Leva. Bir leva 100 Stotinki'dir. Yüz leva (150) kuruştur.

Danimarka — Kron. Bir kron 100 Öre'dir. Yüz kron 60 liradır.

Estonya — Fin markı. Bir fin markı 100 Penni'dir. 100 Fin markı da 5 liradır.

Fransa — Frank. Bir frank 100 santimdir. 100 frank 8 liradır.

Yunanistan — Drahmi. Bir drahmi 100 Lepta'dır. 100 drahmi 250 kuruştur.

Ingiltere — Sterling. bir sterlin 20 şilindir. Her şilin de 12 penstir. Bir Sterlin 7 liradır.

Italya — Lire. Bir lire 100 Sentir. 100 Lire de 10 Türk lirasıdır.

Yugoslavya — Dinar. Bir dinar 100 paradır. 100 dinar 350 kuruştur.

Litvanya — Lat. Bir Lat 100 santimi'dir. 100 Lat 40 liradır;

Litonya — Litas. Bir Litas 100 Sentodur. 100 Litas 20 liradır.

Hollanda — Flurin. 100 Flurin 80 liradır.

Norveç — Kron. 1 Norveç kronu 100 Oredir. 100 kron 60 liradır.

Avusturya — Şiling. Bir şiling 100 kuruştur. 100 şiling ise 100 Türk lirasıdır.

Lehistan — Zolti. Bir Zolti 100 kuruş. 100 zolti ise 24 liradır.

Romanya — Ley. Bir Ley 100 Banı'dir. 100 Ley 100 Türk kuruşudur.

Rusya — Çervonz'dur. Bir Çervonz10 Rubledir. Bu da 10liradır.

Isviçre — Frank. Bir Frank 100 santimdir. 100 Frank 40 liradır.

Ispanya — Peseta. 100 peseta 40 liradır.

Çekoslovakya — Çek kronu. Bir Kron 100 Hellerdir. 100 Çek kronu 6 liradır.

Macaristan — Penfo. Bir penfo 100 garastır. 100 penfo 35 liradır.

Bir karii.niz diyor ki:

Yo-Yo Oynamıya tövbeliyim

Aldığımız mektuptur.

Evde Yo-Yo, sokakta Yo-Yo mektepte Yo-Yo, sınıfta Yo-Yo artık bu ne kardeşler..

Bunun da bir faydasını göremedim ki.. Bilâkis zararlarını gördüm. Işte sırasile söliyorum: Mektepten eve geldim. Kitabım defterlerim, masa üstünde idi. Vazifelerimi yapmak için işe başlamadan evvel biraz Yo-Yo çevireyim dedim. Tam birinci figürü yaptım. Ikinci figürde babam kapıdan içeri girmez mi? Babam böyle şeylere çok kızar.

— Vay.. Sen dersleri bırak.. Deli oyunu oyna.. Ha.. Ceza olarak yarın harçlık yok..

Deyince ben de evde Yo-Yo oynamıya tövbe ettim.

Sokakta oynamıya başladım. Bir kere çevirdim. Ikinciyi çevirirken yanımda bir sert ses:

— Reşat Ef.. Mektep talebesine Yo-Yo oynamak ayıp değil mi.. Dedi. Bir de dönüp bakayım ne göreyim. Yerlere geçiyordum. Mektep müdürü değil mi?. Hemen tövbe ettim.

Mektebe geldik.. Bahçede oynıyalım dedim.. Bir figür yapmak için sallarken (Yo-Yo) m bizim Alinin kafasını yarmaz mı? Haydi bir ceza.. Buna da tövbe ettim.

Sınıf tarih dersi malûm.. Masal.. Diye dinlerken.. Aklıma geldi. Yo-Yo'yu alayım da hiç olmazsa ipini sarayım dedim.. Elime aldım. Tam sararken muallim bey görmez mi?

— Reşat Ef.. Yo.. Ben buna gelemem dedi. Cezayı yazınca aklım başıma geldi. Nerede Yo-Yo görsem.. Hemen Yo.. Diyorum ama.. Ne yapayımki iş işten coktan geçti.. Artık tövbeliyim.

Kadıköy — Reşat Cevat

Güzel ve gürbüz çocuk müsabakası

Müsabakaya girenler

Andelip Izzet Hanım

Güzel ve gürbüz çocuk müsabakası bitmiştir. Gelen fotoğrafları sırasile neşrediyoruz. Bu fotoğrafların neşri bitince iştirak edenler arasında bir müsabaka açacağız.

Bu müsabakayı ne suretle ve ne zaman yapacağımızı ayrıca ilân edeceğiz. Müsabakada kazanan Türkiyenin en güzel çocuğu olacağı için sabırsızlıkla müsabaka gününü bekleyiniz.

Sizin yavrunuzun Türkiyenin en gürbüz ve güzel çocuğu olmiyacağı ne malûm?..

Karilerimize Cevaplar

§ Istanbul lisesinde Muhsin Beye:

— Ecnebî liseleri ile resmî liseler arasında fark vardır. Ecnebî liselerden çıkanlar Darülfünuna girebilmek için ayrıca bakalorya imtihanı vermek mecburiyetindedirler.

§ Izmirde Ali Kâmil Bey yanında Muhlis Beye:

— Avrupaya her sene Maarif Vekâleti tarafından talebe gönderilmektedir. Bu sene de 55 talebe gitti. Ayrıca 10 tanede kız gönderildi. Kız talebeler daha fazla kadın ve moda işleri üzerinde uğraşacaklardır. Bu talebeler Türkiyeye dönünce muallim olacaklardır.

§ Adanada M. C. Beye:

— Istanbulda bir iki tane çocuk gazetesi çıkıyor. Onları Adanada da bulabilirsiniz. Küçük çocukların boşlarına gidecek kitaplar Almancada pek çoktur. Bu kitaplar renkli ve resimlidir. Yazıları azdır. Çocuklar okurken çok zevk alırlar.

Okuyucularımız arasında:

Güzel yazı müsabakası

Genç okuyucular arasında " Gözel yazı - Kalgrafi „ müsabakası açıyoruz. Bu müsabakanın en büyük gayesi mektepli okuyucularımız arasında güzel yazıya fazla ehemmiyet verilmesini temindir.

Müsabakeya iştirak etmek için şu şartları dikkatle okuyunuz.

1 — Temiz bir kâğıda çini veya siyah mürekkep ile şu ibare yazılacaktır.

2 — " Vakıt gazetesinin çocuk sayfasında tertip edilen güzel yazı müsabakasına iştirak ediyorum. „

3 - imza gayet okunaklı olmalı adres te açık yazılmalıdır.

Müsabakaya iştirak edenlerin her hafta yazılarını gazetemizde neşredeceğiz. Bu neşredilen yazıları da karilerimizin reyine bırakacağız. En çok rey alan en güzel yazı addedilecek ve sahıbine bir mükâfat verilecektir.

Ayrıca müsabakaya iştirak eden 100 kariimize de bir çok hediyeler vereceğiz.

Müsabaka müddeti 24 Teşrini saniden ikinci kânunun ilk gününe kadar.

YENi BiLMECEMiZ

Her hafta 150 kariimize hediye veriyoruz

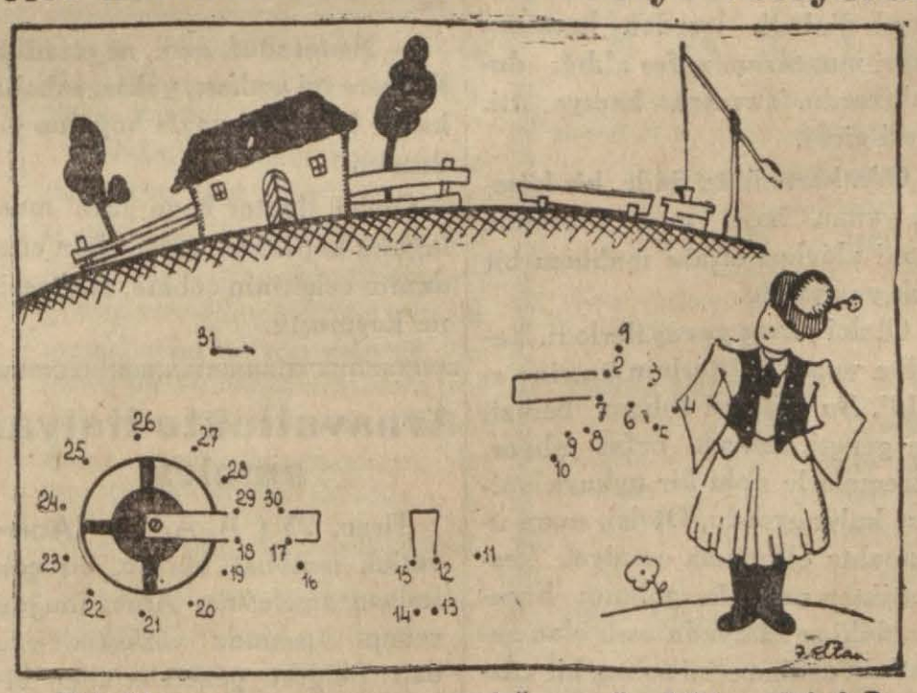

Küçük yaramazın ne yaptığını görebilir misiniz?

Bu haftaki bilmecemiz çok kolaydır. Resimde görmüş olduğunuz numaraları birer çizgi ile birbirine bağlarsanız ortaya çok güzel bir oyuncak çıkar. Esasen küçük yaramaz da orada bu oyuncakla oynıyor. Siz de eğlence ile bu oyuncağı bulursanız belki bir de hediye almış olursunuz. Bilmeceyi gazete üstünde hallettikten sonra gazetenin bu parçasını kesip bize gönderiniz.

§ Şeklini isterseniz mürekkeple isterseniz kurşun kalem ile hallediniz. Yalnız temiz olması şarttır.

★

Doğru halledenler arasında birinciye bir kol saati, 3 kişiye birer mürekkepli kalem, 15 kişiye birer kitap, 15 kişiye birer paket çikolata, 15 kişiye birer paket bisküvi ve 15 kişiye de birer yo-ye hediye edeceğiz. 86 kişiye de birer kartpostal hediye edeceğiz.

§ Bilmecede kazanadların isimlerini her pazartesi günü okuyunuz.

Hikâye

Tesadüf

Çeviren fa.

Doktor sordu:

— Ellerimi nerede yıkıyacağım?

— Aşağı buyurunuz efendim. Mutfağa....

Otelci merdivenlerden inerek doktora yol gösterdi, bir kapı açtı. Burası mutfaktı. Doktor tiksinerek içeri girdi. Başörtülü, şişman ve elleri çatlak bir kadının döktüğü su ile ellerini yıkadı. Hancının:

— Temizdir beyim!

Diye uzattığı, kırmızı çizgili sert bir havlu ile kurularken:

— Bilhassa, dedi, dikkat ediniz üşümesin.

— Hiç merak etmeyiniz beyim, yalnız, tehlikeli mi?

— Niçin sordun?

— Yani bir kaç güne kadar kalkabilir mi diye...

Doktor otelcinin gözlerinin içine bakarak:

— Zatürree, dedi, anladın mı?

Ve sonra ilâve etti:

— Bilhassa dikkat ediniz, oda poyraza nazır, pencereleri filân iyi kapatınız.... Soğuk almasın.. Yoksa hemen gidiverir ha...

— Yarın gelecek misiniz doktor bey?

— Elbet geleceğim. Siz dediklerime dikkat ediniz. Sobayı da yaktınız değil mi?

— Yaktık efendim, merak etmeyiniz.

* * *

Hasta müşteri gece yarısı otelin kapısını çalmış içeri girer girmez:

— Bir doktor, demişti, bir de oda...

Otelci önce onu kabul etmek istememiş, fakat, o gece otele hiç müşteri gelmediği için beş on kuruş kazanmak ümidi ile kabul etmişti.

Müşteriyi yukarı çıkarıp yatırdıktan sonra, giyinmiş, bu kötü oteli esasen karısile yalnız başına idare ettiği ve binnetice de garson filân olmadığı için doktor getirmek üzere kendisi çıkmıştı. Müşterinin kılık kıyafetinden de paralı olduğunu anlamıştı.

Otelci, doktorun üzerine kapıyı kapadıktan sonra yukarıya çıktı, müşterinin odasına doğru ilerledi. Önce kulağını kapıya dayıyarak dinledi. İçerden hastanın gayri muntazam nefes aldığı duyuluyordu. Yavaşça kapıyı itti. İçeri girdi.

Oda karanlıktı. Sade, bir köşede yanan hava gazı sobasının mavi alevleri etrafa mübhem bir ışık yayıyordu.

Otelci yavaş yavaş ilerledi. Yatakta yatan müşterinin üzerine eğildi. Bu müşteri solgun benizli bir gençti. Sık sık nefes alıyor, titremelerle dolu bir uykuya dalmış bulunuyordu. Otelci, onun uyumakta olduğuna emniyet kesbettikten sonra karyolanın başucundaki sandalyada asılı olan ceketinin cebine elini soktu, bir cüzdan çıkardı, açtı, baktı.

Cüzdanın içi para dolu idi.

Tam bu esnada hasta kımıldanarak sordu:

— Kim o?

— Benim beyim, bir şey istiyor musunuz?

— Yanıyorum... Biraz su!

Otelci, cüzdanı müşterinin cebine yerleştirmeğe vakit bulamamış kendi cebine sokmuştu. Gitti, masadaki sürahiden bir bardak su alıp getirdi, verdi.

Hasta bardağı bir yudumda içip duvar tarafına döndü, uyudu.

Şimdi otelci ayakta duruyordu. Ne yapacak? Cüzdanın şişkinliğini koynunda hissediyor, bir türlü ondan ayrılmak istemiyor... Birdenbire gözleri pencereye ilişiyor ve agrip tesadüf o aralık rüzgâr da inlemeğe başlamıştı.

Otelci, gözlerini pencereden ayıramıyordu. Kulaklarında doktorun "soğuk almasın. Yoksa gidiverir ha....,, sesi uğulduyordu. Birdenbire, kat'î kararını verdi, yürüdü. Pencereyi açtı, dışarıdan şiddetli bir rüzgâr yüzünü kamçıladı.

* * *

Sabah olmuş, otelci kapıları açmıştı. Biraz sonra, doktor geldi ve:

— Hastamız nasıl?

Diye sordu. Otelci lâkayıt bir sesle cevap verdi:

— Vallahi bilmem paşam, daha şimdi kalktım, kapıları açıyorum.

— Gel bakalım.

— Doktor önde, otelci, rengi biraz uçuk arkada merdivenleri çıktılar. Doktor, hastanın kapısını açar açmaz haykırdı, geri çekildi:

— Bu ne?.... Pencere!...

Pencere ardına kadar açık duruyordu. Otelci:

— A..... İyi kapanmamış, rüzgâr açmış galiba....

Diye kekeliyerek doktorun yüzüne bakıyordu. Fakat doktor, içeri girmiş, hastanın nabzını sayıyordu.

— Neyse, dedi, pek fena değil.

Sonra, burnu ile odayı koklamağa başladı ve gözleri hava gazı sobasına ilişti.

Hava gazı sobasının lâstiği yerinden çıkmış, musluktan, odaya mütemadiyen gaz doluyordu. Doktor ilerledi, musluğu kapattı ve:

— Ne tesadüf, dedi, ne tesadüf. Pencere iyi açılmış, yoksa, sabaha kadar hastamız gazla boğulup gidecekti.

Otelci, doktor hava gazı musluğunu kaparken, müşterinin cüzdanını ceketinin cebine, eski yerine koymuştu.

Arnavutlukta İtalyan amelesi

Tiran, 23 (A. A.) — Arnavutluk matbuat bürosu, bir çok İtalyan amelesinin Arnavutluğun cenup kısmında yerleştiklerine dair Belgrat gazetelerinden birinin verdiği müteaddit haberleri, kat'i surette tekzip etmiştir.

TAYYARE YILBAŞI PİYANGOSU

Büyük mükâfat 1.000.000 Liradır

Büyük ikramiye 500.000 Liradır

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır. Taliinizi deneyiniz. Acele ediniz.

İrtikâp ve irtişa kanunu

Tatbiki ihtisas mahkemelerine mi verilecek?

Ankara, 23 (Hu. Mu.) — Geçene sene kabul edilen irtikâp ve irtişa kanununun tatbikatta matlûp semereyi vermediği cihetle kaçakçılık hakkındaki teşkik edilen ihtisas mahkemelerine tevdii hakkında bir fikir cereyanı vardır.

Maliye vekâletine mütehassıs

Ankara, 23 (Hususî) — Gümrük ve İktısat Vekâletlerine olduğu gibi Maliye Vekâletine de bir mütehassıs celbi mutasavverdir.

Kahve, şeker ve çay tüccarlarının istedikleri

Ankara, 23 (Mu. Hu.) — Kahve, çay ve şeker tüccarlarının gümrüklerde bulunan malları hakkkındaki arzuları İktısat Vekâletince tetkik edilmektedir. Tetkikatın müsait safhada olduğu söyleniyor.

Iki vapur çarpıştı

İzmir, 23 (Hu. Mu.) — Bir Amerikan vapuru limana girerken Rınar vapuruna çarpmış ve bordasında hasar yapmıştır.

Tedahüle uğrıyan muallim maaşları

Ankara, 23 (A.A.) — Maarif Vekili Reşit Galip Bey vekâlete geldiği zaman hususî idarelere bağlı muallimlerin bir kısmının maaşları tedahülde kaldığını görmüş ve bu meseleyi ehemmiyetle takibe başlamıştı. Haber aldığımıza nazaran bu mesele halledilmiş ve tedahüle uğrğıyan muallim maaşları bütün veliâyetlerde kâmilen tediye ve tesviye olunmuştur.

Rusyada

Memurlar, daireler indiriliyor

Halk şurasının ahiren neşrettiği bir beyannameye göre devlet teşkilâtında istihdam edilen memurların miktarı yüzde on nisbetinden başlıyarak yüzde elliye kadar indirilecektir. Diğer taraftan fazla görülen, bilhassa Moskovada bir çok devlet idare müesseseleri kapanacaktır.

Amele teftiş komiserliği bu işin tasfiyesine memur edilmiş olup mesele azamî üç hafta zarfında intaç edilecektir. Atide memur miktarı ancak Halk şurasının kararile tezyit edilebilecektir.

Yeni bir ticaret hattı

Moskova, 25 (A.A) — Sahalin adasında yapılan demiryolunun ilk kısım açılış resmi yapılmıştır. Bu ha, Okha'daki petrol kuyuları sahasını Moskolevo limanına ulaştırmaktadır.

Bu hat üzerinde her sene 600.000 ton miktarında ticaret eşyası nakledilebileceği zannolunmaktadır.

Amerika eski ve yeni Reisicümhurları arasında

Eski Reisicümhur Avrupa devletlerinin borçlarına dair hiç bir taahhüde girişmemiş

Vaşington, 23 (A.A) — M. Roosveltin Hoover ile yapmış olduğu mülâkatlarda borçlar meselesinin vaziyeti hakkında hiçbir taahhüde girişmemiş olduğu beyan olunmaktadır.

M. Roosveltin yakınında bulunanlar, müşarünileyhin asıl müzakerelere pek o kadar iştirak etmemiş olduğu, mülâkatlar esnasında en ziyade M. Hooverle M. Mills'in söz söylemiş oldukları ihsas edilmektedir.

Borçların duyunu daimiye tahvili komisyonunun yeniden ihdası hususunun mevzuu bahsolduğu ve bu meselede M. Roosvelt'in hattı hareketinin M. Hoover'in tavsiyesi üzerine bu ciheti nazarı dikkate almanın şimdiki kongreye ait olduğunu beyan eylediği haber verilmektedir.

Aynı zamanda M. Rooseveltin meselenin tamamının şimdiki kuvvei icraiye reisi tarafından halledilmesi mütalaasını ileri sürmüş olduğu söylenmektetir.

Amerika demokratları

Nevyork, 23 (A.A) — M. Rooseveltin demokrat liderleri ile görüşmüş olduğu esnada izah etmiş olduğu önümüzdeki devreye ait programı çiftçilere muaveneti natık bir kanun vücude getirilmesini, bükûmet mesarifinin tenkisini, bira için bir kanun lâyihası tanzim edilmesini mübeyyindir.

Bazı liderler, Avrupanın moratoriumun temdidi talebinin reddi takdirinde vaziyetin çok daha vehamet kesbedeceğini söylemişlerdir.

Bazıları da Avrupanın talebi hakkında bir uzlaşma zemini bulunacağını fakat bunun için kongrenin muhalefetine karşı koymak icabedeceğini söylemişlerdir.

Liderler, borçlar meselesinin yeniden tetkikine intizaren moratoriumun tecdidi mümkün olamıyacağı mütaleasında bulunmuşlardır.

Mülâkatın tebliği

Vaşington, 23 (A. A.) — Hover - Rooseyelt mülâkatı bittikten sonra, şu tebliğ neşredilmiştir:

Reisicümhur M. Hoover ile Nevyork valisi M. Roosevelt, teeti ettikleri telgrafların muhteviyatı hakkında uzun uzadıya müzakerede bulunmuşlardır.

Vaziyet hakkındaki müzakerede bazı terakkiler elde edildiği zannolunmaktadır. Reisicümhur M. Hoover, yarın parlâmento âzası ile görüşecek ve bugünkü görüşmelerinin mevzuu hakkındaki tetkikatına devam edecektir.

Başbaşa görüşme

Vaşington, 23 (A.A) — Şimdi alınan malûmata göre, M. Hoover ile M Roosevelt görüşmeleri bittikten sonra 10 dakika kadar yalnız kalmışlardır.

Başabaş vuku bulan bu mülâkat hakkında birçok faraziyeler ileri sürülmektedir. Fakat bu mülâkat esnasında nelerden bahsedildiğini hiç kimse tamamiyle ve doğru olarak bilmemektedir.

Bu görüşmenin müşterek bir harakette bulunmağa matuf bir anlaşma ile neticelenmediği zannedilmektedir. M. Roosevelt bugün Reisicümhurluk vazifelerini filen ifa eden M. Hoover'in mesuliyetlerinden bir kısmını kendisine tahmil etmesini kabule mütemayil olmadığı zannediliyor. Bundan başka borçlara ait tediyatın tecili veya borçlar meselesi hakkında bir komisyonun içtimaa daveti, yahut borçlar meselesine dair herhangi bir tetkikin alınması tavsiyesini mutazammın olarak M. Hoover tarafından kongreye hitaben bir beyanname neşredilmesini M. Roosevelt resmî surette terviç ve iltizam etmiyeceği tahmin edilmektedir.

Esasen kongre, borçlara ait tediyatın tecilini kabul etmiyecektir.

Şu halde M. Hover, kongreye kendi fikirlerini kendi mesuliyeti altında olarak bildirmek mecburiyetinde kalacak gibi görünmektedir. Bu vaziyet, M. Roosseveld'in iktidar mevkiine geçtiği vakit kendi vazifesini kolaylaştırabilecek bir hal sureti arayıp bulmayı demokrat liderle beraber çalışmıyacağı manasını tazammun etmez.

M. Roosseveld, bu akşam kongredeki demokrat azayı istişareye başlıyacak ve bu istişarelere yarın da devam edilecektir. Ondan sonra M. Roosseveld, yarın saat 14 de Varmespring'ye gidecektir.

M. Hover, âyan maliye encümeni ve mebusan meclisine müteşekkil yollar ve çareler komisyonu azasile müşavere edecektir.

Cüretkâr haydut

Lens, 23 (A A.) — Bir cinayete teşebbüs etmiş olduğundan dolayı aranılmakta olan Lehistanlı Cvodznski, kendisine evrakını soran bir orman bekçisini tepeledikten ve bir evde oturanları, evden çıkardıktan sonra orada saklanmış ve saatlerce jandarmalarla tüfek ateşi teati eylemiştir. Nihayet jandarmalar merkumu ağır surette yaralayıp yakalamağa muvaffak olmuşlardır.

Sabıkalı Mehmet nasıl yakayı ele verdi?

Mükerer sabıkalılardan Bulgaristanlı Mehmedin son günlerde sık, sık Kumkapıda dolaştığı görülerek peşi takip edilmiş ve dün Mehmedin Sırbistanlı berber Alinin dükkânına bir bohça eşya bıraktığı görülmüştür. Bunu gören bir polis memuru Mehmedin yanına giderek yakalamak istemişse de Mehmet kaçmış ve rasgeldiği bir eve girmiştir. Evdekilerin feryadı üzerine polis içeri girmiş ve sabıkalıyı yakalamıştır. Mehmedin üzerinde bir maymuncuk bulunmuştur.

Sıhhat ve içtimaî Muavenet Vekâletinden

İstanbulda son birinci teşrin ayında çoğalmıya başlıyan Kızıl vakalarının devam ederek muhtelif semtlerde hastalar zuhuruna sebep olmaktadır. Sıhhat ve içtimaî Muavenet Vekâleti bu vaziyeti nazarı dikkate alarak hastalığın önüne geçilmek için, alınan umumî tedbirlerden başka, son zamanlarda Avrupa ve Amerikanın bazı mahallerinde tatbik edilmiş olan ve bizde de bir kısım vilâyetlerimizde yapılarak iyi neticeler göstermiş bulunan kızıl aşısının Istanbulda da tatbikine karar vermiş ve bunun için icap eden tertibatı aldırmıştır. Bu aşı 1-12 yaş arasındaki çocuklara tatbik olunur.

Aşı şimdilik Istanbulun, talebesi arasında kızıl vakaları çoğalan ilkmektep talebesine umumî bir surette tatbik edilecektir. Bununla beraber arzu eden ailelerin 1-12 yaş arasındaki çocuklarını aşılatabilmeleri için de aşağıda isimleri yazılı mahallerde birer aşı istasyonları tesis edilmiştir. Bu istasyonlara müracaat edecek çocuklara Parasız aşı tatbik edilecektir. Getirilecek çocukların evvelâ kızıla tutulmaya istidadı olup olmadığı, yani aşılanmıya ihtiyacı bulunup bulunmadığı ciltleri üzerine yapılacak ufak bir aşı ile anlaşıldıktan sonra asıl aşı tatbik olunur. Asıl aşı birer hafta fasıla ile 4 defa yapılır. Birinci aşıdan sonra hafif kırıklık ve hafif ateş gibi haller görülebilirse de çocuk için zararsız olan bu haller müteakip ikinci, üçüncü ve dördüncü aşılarda görülmez. Kızıl aşısının hiçbir tehlikesi olmadığından arzu eden aileler şimdiye kadar kızıla tutulmamış olan 1 — 12 yaş arasındaki çocuklarını serbestçe aşılatabilirler. Bu suretle hem kendi çocuklarını hastalıktan korumuş ve hem de hastalığın ortadan kalkmasına yardım etmiş olacaklardır. Aşı tatbikatına 26 Teşrinisani cumartesi gününden itibaren başlanacağından alâkadarların her gün saat 2-4 arasında semtlerine göre aşağıda isimleri yazılı istasyonlara müracaatları rica olunur.

Istanbulda Beyazıt Mevki Tababeti. Beyazıt Nahiye Merkezi içindedir.

Istanbulda Edirnekapı Süt ve Mektep çocukları Bakım Evinde.

Istanbulda Eyip Belediye Dispanserinde „

Beyoğlu Belediye başhekimliği "Kaymakamlık binası dahilindedir.

Beyoğlu Kasımpaşa Belediye Dispanserinde.

Beşiktaş Akaretlerde Süt ve Mektep Çocukları dispanserinde.

Kadıköy Mühürdar caddesinde Belediye dispanserinde.

Üsküdar Açık Türbede Süt ve Mektep çocukları dispanserinde.

Bakırköy Belediye Başhekimliğinde.

Sarıyer Belediye Başhekimliğinde.

Beykoz Belediye Başhekimliğinde.

Ist. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Hava Kuvvetleri için 2300 adet battaniyenin kapalı zarfla münakasası 15 - 12 - 632 perşembe günü saat 14 te Ankara'da Hava Müsteşarlığı satınalma komisyonunda icra edilecektir. Taliplerin evsaf ve şeraitini anlamak üzere Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonuna ve münakasaya iştirak edenlerin de Ankara'da mezkûr komisyona müracaatları. (299) (6215)

Fatih Mal Müdürlüğünden:

Ayvansaray'da atik Ali paşa mahallesinin bostan sokağında 31-33 No. lı mahalde eski sabun fabrikasında mevcut bulunan bulgur makineleri vergi borcundan dolayı bilmüzayede satılacaktır.

Görmek için Edirnekapı Maliye şubesine muracaat edilmesi ve yevmi ihale olan 27-11-932 tarihinde pazar günü saat 14den 16 kadar mahallinde bulunacak olan satış hey'etine muracaatları. (5958)

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Tamamına (3500) üç bin beş yüz lira kıymet takdir edilen Kartalda Maltepe karyesinde Tahta köprü namı diğer eski Maltepe deresi mevkiinde 1103 — 2, 13 — 24 numaralarla murakkam mukaddema tarla elyevm tasarruf kanununun neşrinden sonra muhaddes tahminen 20 dönüm terbiinde etrafı çitle muhat dolaplı iki bostan kuyusunun ve bir kaç eşçarı müsmireyi havi gayri menkulün tamamı açık arttırmaya vazedilmiş olup 10 — 12 — 932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 22—12 — 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra dairesinde açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi teminat akçesi alınır, müterakim vergi, belediye vakıf icaresi müşteriye aittir. 929 tarihli icra kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbiteleriyle bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 931 — 1077 dosya numarasiyle memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Üsküdar icra memurluğundan:

Tamamına 1000 lira kıymet takdir edilen Üsküdarda Tembel hacı Mehmet mahallesinde sarmaşık sokağında atik 2 cedit 2 No: lu maabahçe bir bap hanenin 16 hissesi itibarile 13 hissesi açık arttırmaya vazedilmiştir. Satış peşindir. Müşterilerin kıymeti muhammineden hisseye musip kıymetinde yüzde yedi buçuk nispetinde pey akçeleri vermeleri icap eder. Vergi tanzifat tenviriye ve vakıf borçları müşteriye aittir. Arttırma şartnamesi 4 — 12 — 932 tarihine müsadif pazar günü divanhaneye talik edilecektir. 26 — 12 — 932 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Üsküdarda icra dairesinde birinci arttırması icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhamminenin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde üstünde bırakılacaktır. Aksi halde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 10 — 1 — 933 tarihine müsadif salı günü ayni saatte en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 No: lu icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadaranın irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki hakları ve hususiyle faiz ve masarifine dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte nihayet 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri icap eder aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar alâkadaranın icra ve iflâs kanununun mevaddı mahsusasına tevfikan hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 932 — 1397 No: lu dosyaya müracaat eylemeleri ilân olunur.

Ankara'nın en büyük
Kıtap, gazete ve
Kırtasiye mağazası
AKBA
Kitap evi ve kırtasiyecilik
Anafartalar caddesi
Telefon : 3377
Her lisanda gazete
mecmua ve kitap
Her nevi kırtasiye eşyası
ve mektep levazımı
Her türlü Fotoğraf
levazımı - makineler
ve amatör işleri
Etem Pertev ıtriyatı
Kütahya çinileri

Iş arıyorum

idareye muktedir, çok tecrübekâr, yeni, eski Türkçe, Fransızca, Almanca, ingilizce, italyanca, beynelmilel ticaret, nakliyat, komisyonculuk, sigarta, daktilo v. s. işleri bilen, ciddî ve faal bir zat iş aramaktadır.

Adres: Binbanasto kabristan 12 Beyoğlu (5328)

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

1 — Mektebimiz leylî talebesinin ikinci taksit ücretlerinin tahsiline başlanmıştır. Bu muamele 1932 senesi 1 inci kânununun 10 uncu günü sonuna kadar devam edecektir.

Tayin olunan müddet içinde taksitini vermiyen talebenin leylî olarak tahsile devam etmelerine kanunen imkân olmadığından kayıtları nehariye tahvil olunacaktır.

2 — Devlet memuru çocuklarından olup ücretleri tenzilâtâ tabî olan talebe: babalarının memur olduklarını ve baremdeki derecelerini gösterir resmî vesika ibraz etmek mecburiyetindedirler.

3 — Taşradan gönderilecek ücretlere ait posta ve banka havalenamelerinde talebenin isminin ve mektep numarasının behemehal tasrih edilmesi ve bu paralar kanunen muayyen müddet içinde idaremize gelebilmek için şimdiden gönderilmesi lâzımdır. (6123)

YELKENCİ VAPURLARI
KARADENİZ POSTASI
SAMSUN
vapuru 24 Teş.sani Perşembe
günü akşamı Sirkeci'den hareketle (Zonguldak, Inebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci Hanındaki acentalığına müracaat. Tel: 21515

iş arıyorum

Usulü defteriye aşinaym. Kefatet gösteririm, az ücret mukabilinde her nevi iş yapmağa hazırım. (5527)

Samatya Hacı Hamza mahallesi Sarayönü sokağı No. 22
Ahmet

Fenerde Fethiyede Kâtip Muslahattin mahallesinde Kör oğlu sokağında yeni 7 numaralı hanede mutasarrıfan mukim iken elyevm ikametgâhları meçhul olan Mihal kızları Marta ve Elisavet hanımlara:

Istanbul dördüncü icra memurluğundan: Hacı Yani oğlu Todori efendiye borcunuz olan 300 lirayı ilân tarihinden itibaren üç gün içinde ödemediğiniz taktirde mumaileyhe vefaen mefruğ olan gayri menkulünüzün satılacağına dair olan ihbarname 932-863 dosya numarasiyle tarafınıza ilânen tebliğ olunur. (5579)

İstanbul Üçüncü icra memurluğundan:

Bir borcun temini için mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer oda takımı ve halı ve saire 28 Teşrinisani 932 tarihinde saat 9 dan 10,30 a kadar Şişlide Kır sokağında 15 No: da birinci arttırma ile satılacaktır. Taliplerin mahallinde memuruna müracaatları ilân olunur.

ZAYİ — Van nüfus müdürlüğünden aldığım nüfus tezkeremi zayi eylediğimden yenisini alacağım. Eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Yüksek Orman Mektebi Ayniyat memuru Masum Oğlu Abdülhakim

3üncüKolorduSatınalma Komisyonu ilânları

Yerli fabrikalar mumulâtından 100,000 metro boz kaputluk kumaş kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 10-12-932 Cumartesi günü saat 14 te icra edilecektir. Şartnamesini görmek üzere her gün Ankara M. M. V. satınalma kumisyonuna müracaat ve münakasaya iştirâk edeceklerin o gün ve saatten evvel teminat ve teklif mektuplarını makbuz mukabilinde mezkûr komisyona tevdi eylemeleri.
(1032) (6089)

* * *

Altı yüz ton kok kömürü kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Ihalesi 10 Kânunuevvel 932 Cumartesi günü saat on beştedir. Şartnamesini görmek üzere Fındıklıda Üçüncü Kolordu Satınalma komisyonuna ve vaktinde teminat ve teklif mektuplarını makbuz mukabilinde Ankara Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonu riyasetine vermeleri. (136) (6090)

VAKIT

Günedelik, Siyasi Gazete
Istanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu

Telefon Numaraları
Yazı işleri telefonu: 24379
Idare telefonu : 24370

Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri :

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 „	1450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

İlân ücretleri :
Resmi ilânların bir satırı 10 Kuruş
Ticari ilânların bir satırı 12,5 „
Ticari ilânların bir santimi 25 „

Küçük ilânlar :
Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

VAKIT MATBAASI — İSTANBUL
SAHİBİ: MEHMET ASIM
Umumi Neşriyat Müdürü: FİKRET ADİL

Kansızlık, Romatizma, Sıraca, Kemik, Sinir, Damar, Verem hastalıklarına, yürümiyen, diş çıkaramıyan çocuklara, genç ve ihtiyarlara
Hasan Kuvvet Şurubu

BAKER

Mağazalarında nazarı itibara alınan şey;

Evvelâ :

CİNS

dir.

Niçin ??

ÇÜNKÜ : Baker mağazaları; şöhretini, yalnız fiatlarının itidali ile değil, **BiLHASSA** mallarının **CiNSi** gayet mükemmel olması itibarile tesis etmiştir.

ÇüNKü : Satılan malın; **CiNSi** mükemmel olmazsa müşteriyi memnun etmek gayrı mümkündür.

ÇüNKü : Malı ucuz, fakat **CiNSi** mükemmel olmazsa; pahalıya mal olan bir ucuzluktur.

Büyük Tayyare Piyangosu

Bu keşidede büyük ikramiye

50.000 *Liradır*

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Fırsatı Kaçırmayınız

iştirâk Ediniz ...

Doktorlar

Doktor
Ara Nişanyan
Muayenehanesini Beyoğlunda Tokatliyan oteli yanında Mektep sokağında 35 numarada yeniden küşat etmiştir. Hastalarını her gün sabahtan akşama kadar kabul eder.
Telefon: 40843

Doktor
Aristidi
Muayenehanesi: Eminönünde Eminönü Han üçüncü kat numara 8

Doktor
Cavat N. Zekâi
Sinir mütehassısı
Cuma ve pazardan maada günlerde saat 3 ten 6 ya kadar hasta kabul olunur. Muayenehanesini Babıâli karşısında Ankara caddesi No. 47 ye tevsian naklet - mıştır. Telefon muayene: 23469, İkametgâh: 60740

Doktor
Emin Şükrü
Dahili hastalıklar mütehassısı
Istanbul Sultanmahmut türbesi, Babıâli caddesi, No. 10. Telefon muayenehane: 22622 — Telefon ev: 4.3125
"Her gün öğleden sonra saat 14—18„

üroloğ - Operatör doktor
Fuat Hamit
Böbrek, mesane ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı
Muayenehane: Türbe, Mahmudiye caddesi. No. 10. Telefon 22622

Operatör - ürolog doktor
Mehmet Ali
Idrar yolları hastalıkları mütehassısı Eminönü (Sabık Karakaş) hanına nakletmiştir. Cumadan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Para Sahiplerine:

Bankalar ne veriyor 1 - ilâ 3 faiz

"İŞ YURDU„

9 ilâ 15 faiz ve komisyon temin eder. Emlâk mukabili kıymetli Han ve mağazalar, apartımanlar mukabili vereceğiniz para cebinizde demektir. Bahçekapu Anadolu Han No. 26-27 Tel. 23968

Devlet Demiryolları ilânları

Haydarpaşa vapur iskelesinde bulunan satış köşkü bir sene müddetle ve lenimüzayede ile kiralanacaktır.

Müzayede 30-11-932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15te yapılacaktır.

Bu hususta fazla malûmat almak istiyenler Haydarpaşa Gar müdürlüğüne müracaatla buna müteallik şartnamelere 15 kuruşluk pul yapıştırıp imza etmeleri ve 400 lira teminat akçasile müzayede gününde Haydarpaşa işletme müfettişliğinde hazır bulunmaları ilân olunur. (6161)

Eskişehir istasyonuna bir sene zarfında gelecek maden kömürlerinin tahmil ve tahliyesinin kapalı zarfla münakasası 7 Birinci kânun 932 çarşamba günü saat 15 te Ankarada idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara, Eskişehir ve Haydarpaşa veznelerinde birer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (6046)

KARYOLA ve madenî eşya fabrikası **12½ liraya** Lâke karyola

Sirkeci Ebüssuut caddesi Tel. 22652

Çocuk, Kesme, Kemerli, Amerikan sistemi çelik yaylı, beyaz, lâke ve muhtelif renklerde karyolalar hastane ameliyat odaları malzemeleri ucuz fiatla satılır. Her türlü ölçüye göre sipariş dahi kabul edilir. Fabrikada ve Eminönü, **Selânik Bonmarşesi ve Yerli Mallar Pazârında** da aynı fiatla satılır.

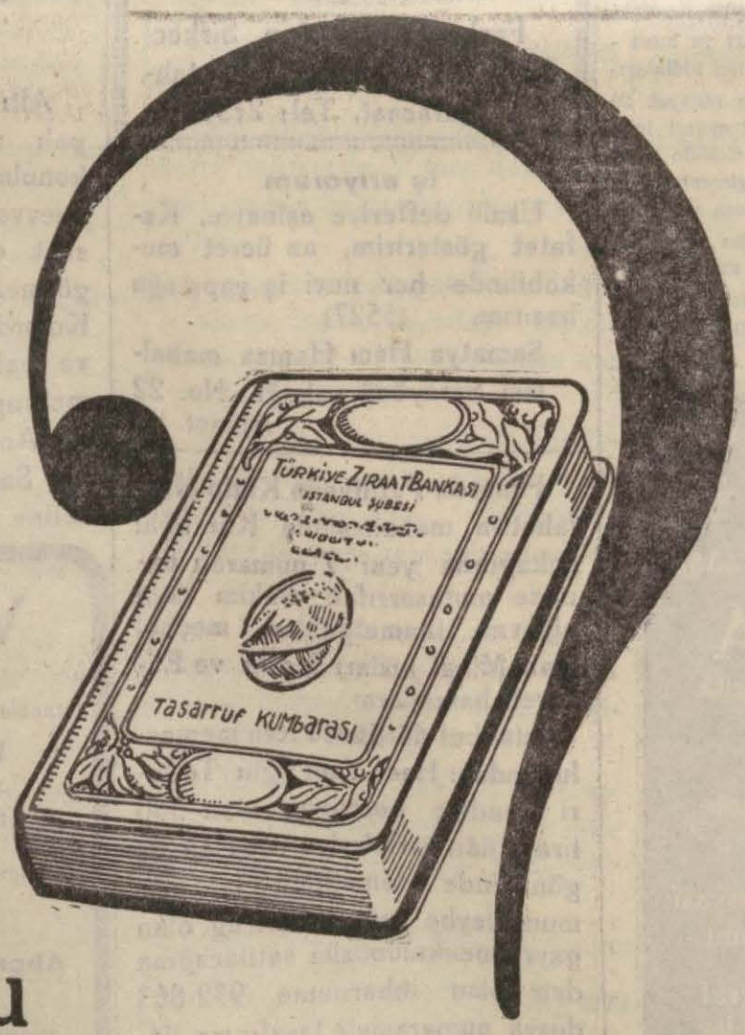

Bu

Nedir?

Çocuklara mahsus

HAYAT KITABI

Ziraat Bankası

NIN

Hayat - Kumbarası